

Saulėta, šilčiau.
Saulė teka 6:36, leidžiasi 4:34.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIII

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Penktadienis, Lapkričio-November 12 d., 1971 m.

Kaina 15c

267

SENATAS RATIFIKAVO OKINAVOS SUTARTI

MARINER 9 RYT ĮSKRENDA Į PLANETOS MARSO ORBITĄ

PASADENA. — Amerikos erdvėlaivis Mariner 9 trečiadienį jau pradėjo iš tolo fotografuoti Marso planetą. Šeštadienio naktį jis savo raketos pagalba įeis į Marso orbitą, atlikęs penkis su puse mėnesių, 248 milijonų kelionę. Mariner 9 buvo pasiųstas į Marsą Cape Kennedy gegužės 30 d. Tai bus pirmas žemės erdvėlaivis, orbitoje apie kitą šios sistemos planetą. Astronomai jau pranešė, kad Marse siauria nematyto didumo smėlio audra. Dideli vėjai smėlį atnešę net į planetos, paprastai, baltus sąsagalius.

Tikimasi, kad smėlio audra nurims, nes ji gali sutrukdyti fotografijų darymą. Projektuojama erdvėlaivio kameroms padaryti virš 5,000 fotografijų ir atsiųsti žemėn apie 70% visos planetos paviršiaus vaizdų. Idomės vietovės bus fotografuojamos pakartotinai.

Erdvėlaivio aparatai taip pat siųs žinias apie temperatūrą ir Marso atmosferos savybes: spaudimą, sudėtį ir kt. Iš tų žinių mokslininkai galės spėti apie gyvybės galimybes planetoje. Fotografijos padės mokslininkams parinkti nusileidimo vietas ateities kelionėms. Numatoma 1976 metais nutūpdyti ant Marso du Viking erdvėlaivius.

Kartu su amerikiečių Mariner 9 į Marsą skuba ir du sovietų erdvėlaiviai: Mars 2 ir Mars 3. Jie priartės prie planetos už kelių savaičių. Niekas nežino, kokie yra sovietų planai. Jie gali pabandyti nuleisti ant Marso aparatų ryšuli. Amerikiečių laivas sveria tik 2,000 svarų, o sovietų — penkis kartus sunkesnis. Amerikiečiai pirmi praskrido Marsą dar 1965 m. su Mariner 4. Tada buvo atsiųstas į žemę 22 fotografijos iš 6,500 mylių atstumo. Po to, 1969 metais Mariner 6 ir 7 atsiuntė 205 nuotraukas iš 2,000 mylių atstumo. Šį kartą erdvėlaivio orbita bus 10,700 mylių tolimiausiaje taške ir tik 750 mylių — artimiausiaje. Bus fotografuojami ir du Marso palydovai — mėnuliai Phobos, kuris skrieja apie Marsą 4,000 mylių atstume ir Deimos — 12,000 mylių atstume.

Pagrindinius darbus erdvėlaivio aparatai turės atlikti per 90 dienų, o ir vėliau žinios bus siunčiamos, kol laikys aparatai.

Norvegija kovoja dėl žuklės teisių

PARYŽIUS. — Europos rinkos valstybės veda kietas derybas su Norvegija, kuri pareiškė norą įstoti į rinką kartu su Britanija, Danija ir Airija. Derybose didžiausią kliūtį sudaro žuklės teisės klausimas. Norvegai, kurie eksportuoja labai daug žuvies, reikalauja sau išimtinę teisių žuvalti 12 mylių nuo savo krantų. Bendrosios Europos Rinkos valstybės laisvai žuvalia rinkos narių teritoriniuose vandenyse. Vokiečių laivai gali gaudyti žuvis prie Olandijos ar Prancijios krantų.

Norvegijai šis klausimas labai svarbus ir todėl, kad jos įstojimą į rinką turės nuspręsti visų gyventojų referendumas. Jei vyriausybė nepavyks apginti žuvalavimo klausimo, norvegai tikriausiai atmes stojimą į rinką. Britanija bando šiame klausime tarpininkauti. Ji pati turi 6 mylių teritorinius vandenius. Britų vyriausybė būtų nepatogu, jei norvegai išsiderėtų ge-

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Senatas priėmė 61-23 balsais gero-kai apkarpytą užsienio paramos įstatymą, kuris leidžia vyriausybei šalpos reikalams užsienio išleisti 1.14 bil. dol. Karinei paramai senatas lėšas skirs atskirai. Čia laukiama dar didesnių apkarpyimų.

MASKVA. — Apie 50 asmenų pasirašė sovietų vyriausybės peticiją, kur prašo arba paleisti Vladimirą Bukovskį arba jį teis-ti, nes dabar jis jau 7 mėnesius laikomas kalėjime be teismo ir jo giminės negali su juo susisiekti. Peticiją pasirašė ir žinomas mokslininkas, žmogaus teisių gynėjas, Andrei Sacharov. Sovietų įstatymai kalinį be teismo kalėjime laikyti leidžia ne daugiau dviejų mėnesių. Tik su specialiu valstybės prokuroro leidimu galima be teismo kalinti iki mėn. Bukovskis, už protestus dėl kitų kalinimo, pats buvo tampa masu uždaromam New York'e apsilankęs John Foster Dulles. Čia apsidarė prezidentas Eisenhoweris, o New York'o gubernatorius Thomas Dewey čia nuolat gyveno, užimdamas šešis kambarius. Viešbučio kambarių kaina yra nuo 30 iki 35 dol.

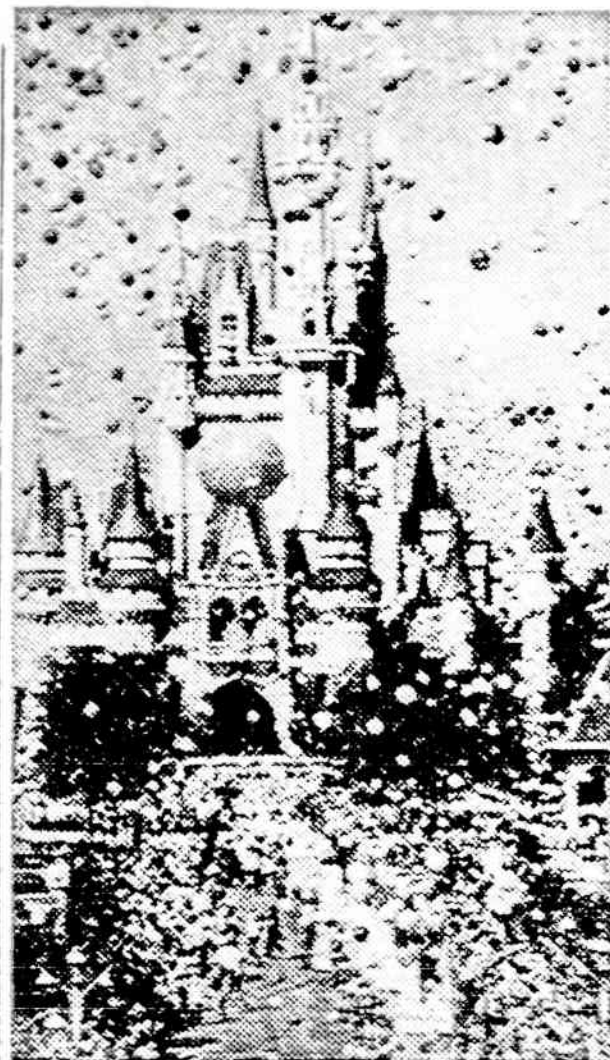
Viešbučio vadovybė pastebėjo, kad atvykus pirmiems šešiesiems kinams, daug daugiau žmonių pradėjo lankytis ir restoraną. Kinams viešbutyje kambarius užsakė Rumunijos delegatai Jungtinėse Tautose. Restorano kelnieriai sako, kad kinai yra mandagūs, žino stalo manieras ir etiketą.

Ivairūs namų pardavėjai jau ėmė lankytis į viešbutį ir siūlyti kinų atstovams įvairius pastatus, užmiešio namus ir įstaigų patalpas. Manoma, kad Kinijos delegacija viešbutyje gyvens tik laikinai, nors iš kai kurių kambarių jau buvo išvežti miegamo baldai ir pristatyta rašomų stalų ir kitų įstaigos baldų.

Korespondentai jau išaiškino, kad kinų parengiamosios grupės vadovas Kao yra žinomas Afrikoje ir Azijoje. Indija jį ištrėmė dar 1960 metais. Jis esąs kinų žvalgybos svarbus pareigūnas, vadovavęs kinų spaudos agentūros skyriams Indijoje, Tanzanijoje. Jis jau matytas Zėnvoje, kai vyko konferencija dėl Laoso.

NEWCOMERTOWN. — Šis 4,600 gyventojų Ohio miestas išsirikino meru 19 metų studentą. Jis pats be tėvų sutikimo negali tuoktis, tačiau jis galės sutuokti kitus. Jis galės bausti girtus vairuotojus, tačiau pats gerti dar negali.

LONDONAS. — Vienas anglų mašinistas gavo teisę skyrtybas, nes jis įrodė, kad jo žmona, nenorėdama, kad jis vakarais išieitų, nupiaustė nuo visų marškininių sagas.

Tūkstančiai balionų buvo paleisti į orą visai dėl skirtingų priežasčių. Kairėje balionai kyla į viršų per Floridos Disney World įrengimų atidarymą. Dešinėje, balionus paleidžia britų konservatorių partijos susirinkimas, politikams džiaugiantis, kad parlamentas nutarė įstoti į Bendrą Europos Rinką.

KINIJOS DELEGATAI JAU NEW YORKE

NEW YORKAS. — Vakarij New Yorką iš Paryžiaus dviem Air France lėktuvais atvyko Kinijos delegacija Jungtinėse Tautose. Anksčiau atvykusi parengiamoji grupė nusamdė delegacijai 35 kambarius Teodoro Roosevelt viešbutyje, 14-tame aukšte. Tame pačiame aukšte yra dar 37 kambariai. Jie šiomis dienomis bus ištuštinti ir, galimas daiktas, kinai užims visą aukštą. Iš viso Kinija atsiuntė 45 pareigūnus, o su šešiais anksčiau atvykusiais jų skaičius sieks 51.

Viešbutis T. Roosevelt yra senas, konservatyviai tvarkomas. Jame anksčiau apsidarė aukšti respublikonų partijos pareigūnai. Daug metų tuos pačius kambarius užimdavo New York'e apsilankęs John Foster Dulles. Čia apsidarė prezidentas Eisenhoweris, o New York'o gubernatorius Thomas Dewey čia nuolat gyveno, užimdamas šešis kambarius. Viešbučio kambarių kaina yra nuo 30 iki 35 dol.

Viešbučio vadovybė pastebėjo, kad atvykus pirmiems šešiesiems kinams, daug daugiau žmonių pradėjo lankytis ir restoraną. Kinams viešbutyje kambarius užsakė Rumunijos delegatai Jungtinėse Tautose. Restorano kelnieriai sako, kad kinai yra mandagūs, žino stalo manieras ir etiketą.

Ivairūs namų pardavėjai jau ėmė lankytis į viešbutį ir siūlyti kinų atstovams įvairius pastatus, užmiešio namus ir įstaigų patalpas. Manoma, kad Kinijos delegacija viešbutyje gyvens tik laikinai, nors iš kai kurių kambarių jau buvo išvežti miegamo baldai ir pristatyta rašomų stalų ir kitų įstaigos baldų.

Korespondentai jau išaiškino, kad kinų parengiamosios grupės vadovas Kao yra žinomas Afrikoje ir Azijoje. Indija jį ištrėmė dar 1960 metais. Jis esąs kinų žvalgybos svarbus pareigūnas, vadovavęs kinų spaudos agentūros skyriams Indijoje, Tanzanijoje. Jis jau matytas Zėnvoje, kai vyko konferencija dėl Laoso.

NEWCOMERTOWN. — Šis 4,600 gyventojų Ohio miestas išsirikino meru 19 metų studentą. Jis pats be tėvų sutikimo negali tuoktis, tačiau jis galės sutuokti kitus. Jis galės bausti girtus vairuotojus, tačiau pats gerti dar negali.

LONDONAS. — Vienas anglų mašinistas gavo teisę skyrtybas, nes jis įrodė, kad jo žmona, nenorėdama, kad jis vakarais išieitų, nupiaustė nuo visų marškininių sagas.

Nubaudė britų kareivių drauges

BELFASTAS. — Šiaurinėje Airijoje apie 80 moterų sučiupo 19 metų merginą Martha Doherty, nuskuto jai plaukus, ištepė ją smala ir, apibarsčiusios plunksnomis, pririšo ją gatvėje prie lempos stulpo. Mergina jau seniai draugavo su britų kareiviu ir šiandien turėjo įvykti jų sutuoktuvės.

Tai jau antras panašus atvejis per šią savaitę. Pirmadienį šešios moterys įsibrovė į 20 metų merginos butą, surišo jai rankas, užrišo akis ir nuskuto jai plaukus. Mergina buvo įspėta, kad ji bus ištepta smala ir plunksnomis, jei ji toliau draugaus su britų kareiviais.

Anksčiau šiaurės Airijos katalikai gėrbė britų kareivius, nes jie katalikus gynė nuo protestantų užpuolimų. Paskutiniu metu britų kareivis tapo neapykantos objektas, priešpau-dos ir persekiojimų simbolis. Katalikai tvirtina, kad kareiviams nušovus protestantą, kareivė vadovybė pasiūcičia žuvusio šeimai užuojautą, tačiau, nušovus kataliką, kariuomenė užuojautų nesiničia.

Izraelis siūlo atidaryti kanalą

WASHINGTONAS. — Izraelio vyriausybė pasiūlė naują idėją Suez kanalo reikalui. Izraelis siūlo atidaryti Suez kanalą tokioje padėtyje, kaip yra dabar, be jokių derybų ir kariuomenių atitraukimo. Izraelis žada netrukdyti egiptiečiams dirbti valant kanalą dugną ir iškeliant kanale paskandintus laivus. Izraelis sutiks įsileisti į rytinį kanalo krantą arabus darbininkus.

Manoma, kad Egiptas šį pasiūlymą atmes visai jo nesvarstęs. Egiptas tvirtina, kad kanalo atidarymas turi būti surištas su Izraelio kariuomenės atitraukimu.

Izraelis žada netrukdyti kanalo atidarymo ir jo gilinimo darbų, tačiau stato sąlygą, kad Izraelio laivams būtų leista naudotis kanalu, kai jis bus atidarytas.

Indonezijoje dingio lėktuvas su 69 asmenimis. Manoma, kad jis nukrito jūroje.

OKINAVOS SUTARTIS UŽBAIGIA AMERIKOS OKUPACIJĄ JAPONIJOJ

WASHINGTONAS. — Senatas trečiadienį pritarė 84-6 balsais sutartiai, kuri sugrąžina Japonijai Ryukyu salas, jų tarpe Okinavą. Tuo pačiu Amerika užbaigia savo okupaciją japonų teritorijoje. Amerika pradėjo administruoti Okinavos salą po 1951 metų taikos sutarties, kuri pripažino Japonijai suverenines teises į tas salas, tačiau atidavė Amerikai salų valdymą, kol tos salas bus reikalingos karo reikalams. Derybos dėl salų sugrąžinimo tęsėsi daug metų. Amerika išsiderėjo teisę laikyti Okinavoje ir kitur Japonijoje karines bazes.

Sovietų žydai nuolatinėje baimėje

WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmų pakomitetas, aiškinęs sovietų žydų padėtį, baigė savo apklausinėjimus. Paskutiniąją dieną komitete kalbėjo 23 metų moteris Rita Gluzman, kuri išvažiavo iš Sovietų Sąjungos prieš pusantų metų į Izraelį. Ji tvirtino kad nors žydai negyvena koncentracijos stovyklose, jie gyvena nuolatinėje baimėje.

Beveik visi kalbėjo komitete kritikavo valstybės departamentų raportą, kuris tvirtino, kad žydai perdeda savo sunkumus Sovietijoje, kur varžoma ne tik žydų, bet ir kitos religijos. Rita Gluzman prašė komiteto narių padėti jai išvaduoti savo vyrą, kuris liko Sovietų Sąjungoje ir dar nematė savo kūdikio, kuris gimė jai išvažiavus. Komiteto nariai pasiuntė jos prašymą prezidentui Nixonui. Valstybės sekretoriui Rogers ir sovietų ambasadoriui Washingtono Dobyrynui.

Kiti liudininkai nurodė, kad žydai buvo pradėti persekioti daugiausia po 1967 metų Izraelio-Arabų karo. Richard Mass pareiškė pagėdavimą, kad Amerikos Balsas pradėtų siųsti programą ir žydų kalbą.

Izraelio ambasadorius Jungtinėse Tautose įteikė JT asamblėjos pirmininkui Malikui sąrašą sovietų žydų, kurie nori emigruoti į Izraelį. Sąrašą yra 1,000 pavardžių, vien šeimos galvų. Izraelio ambasadorius pareiškė įteikęs tokių sąrašų jau kelis šimtus.

JAV spaudimas japonų valdžiai

TOKIJO. — JAV izdo sekretorius John Connally veda derybas su Japonijos vyriausybė ir spaudžia ją pakelti savo piniginių vieneto — jenos vertę 15-20%. Japonai šiam siūlymui labai šalti. Jie mato, kad Amerikai siekia pirma susitarti su Japonija, o paskui siekti panašaus susitarimo su Vakarų Europos valstybėmis.

Izdo sekretorius spaudžia japonus, kad jie mažintų savo eksportą į Ameriką ir patys daugiau iš Amerikos pirktų. Tas padėtų pataisyti Amerikos prekybos deficitą. Premjero Sato vyriausybė yra spaudžiama savo pagrindinio ramsčio — japonų pramonės ir biznio sluoksnių — nenusileisti Amerikai.

Dešimties Europos pramonės valstybių valiutos konferencija buvo atidėta iki gruodžio pradžios. Ji buvo numatyta lapkričio 22 d. Izdo sekr. Connally žada Europoje būti gruodžio 9-10 d. Matyt, Europos valstybės laukia, kuo pasibaigs Amerikos derybos su Japonija.

Dėl tų bazių Japonijoje vyksta demonstracijos prieš valdžią. Pačioje Okinavoje jauni vyrai vakar demonstravo prieš amerikiečių bazes. Susidūrimuose su policija vienas policininkas žuvo, 80 žmonių buvo sužeista.

Amerika galės naudoti savo bazes kariniams veiksams tik susitarusi su japonų vyriausybe ir tik su jos leidimu. Amerika pažadėjo išvežti iš salos visus branduolinius ginklus.

Prezidentas Nixonas pareiškė, kad jis tos sutarties nepasirašys tol, kol Japonijos parlamentas nesutvarkys naujos sutarties numatytų klausimų. Parlamentas turi išleisti įstatymą, kuris leidžia japonų valdžiai konfiskuoti žemes, ant kurių bus Amerikos bazės. Iš viso Amerikai turės 88 karines bazes, o kitas 48 Amerika perleis Japonijai. Opozicijos partijos parlamente kritikuoja šį bazių reikalą. Dar daugiau kritikos susilaukė japonų vyriausybės sutikimas, kad Amerikos Balsas turėtų savo radijo stotį Okinavos saloje mažaisiais dar penkeris metus.

Okinavos grąžinimo sutartis įsigalios, kai ją ratifikuos japonų parlamentas ir kai pasirašys prezidentas Nixonas.

Vatikano diplomato kelionė Lenkijon

VARŠUVA. — Vatikano Viešųjų reikalų tarybos sekretorius arkivyskupas Agostino Casaroli išvyko į Lenkiją. Jis yra vadinamas Vatikano užsienių reikalų ministru ir yra pagarsėjęs savo kelionėmis į Maskvą, Budapeštą ir Berlyną. Jis yra pagrindinis Vatikano diplomatas, vedas bažnyčios derybas su komunistiniais režimais.

Casaroli tarsis su Lenkijos vyriausybės nariais. Lenkijoje dabartinė valdžia, po darbininkų sukilimo, pasidarė daug švelnesnė katalikų bažnyčiai. Neseniai Lenkija išleido nemažą skaičių katalikų vykti į Romą, kur palaimintuoju buvo paskelbtas lenkas vienuolis Kolbe, žuvęs už kitą lenką nacių mirties stovykloje. Ta proga Vatikane lankėsi ir Religinijų reikalų departamentas Lenkijos vyriausybės direktorius Alexander Skarzynski, kuris buvo susitikęs ir su popiežiumi.

Lenkijos vyriausybė rūpi, kad Vatikanas pagaliau pripažintų Lenkijai naujas žemes vakaruose, kur Vatikano akimis dar tebėra senos vokiečių laikų archidieocijų ribos. Lenkija spaudžia Vatikaną, kad jis paskirtų toms vyskupijoms naujus valdytojus — lenkus. Katalikų vadai Lenkijoje reikalauja iš valdžios leidimų statyti naujas bažnyčias, kurių Lenkijai reikia virš 1,000. Be to, katalikai norėtų leidimo spausdinti knygas ir kitus leidinius.

DEL DIEVO MEILĖS, NESUSIGRYBAUKITE GILTINĖS

Tėsinys

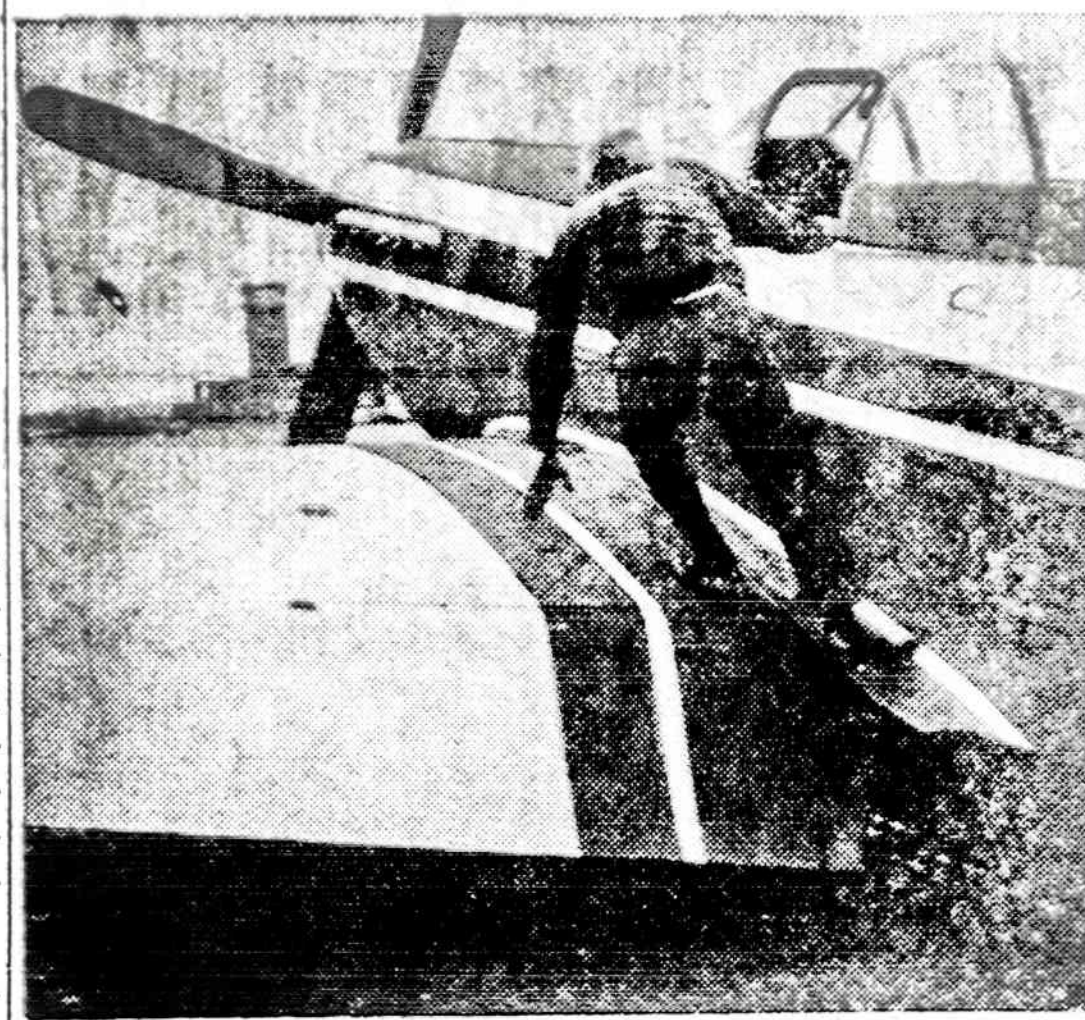
Tuo metu Antano Mackevičiaus neradau, bet Kasperas Radvila man užtikrino, jog jis tuojau atsirasias. Beje, tai tas pats K. Radvila, kurį pažįstame iš Naujienose spausdinamų rašinių, ir kuris kaip tik šiomis dienomis išskėlė pirmąją kibirkštį, apie būtinumą Čikagoje jaunimo ansamblio. Ilgai laukti neteko, ir tuoj atsirado ir pats kėpyklos savininkas. Besikalbant su užsiminiu, žinoma, ir apie jo šeimos padėtį. Jis nusišypojo ir pasakė, jog turis jau gausų atžalyną, net penketą jauniklių. Prisipažinsiu, jog tai mane nustebino. Kai aš nustebęs žiūrėjau į jį, ar tik iš manęs nesijuokia, tai Antanas, pastebėjęs mano įbėstą žvilgsnį, atvirai paklausė, ko aš taip žiūris į jį. Atsakiau irgi atvirai, paaiškindamas, jog jis mano akyse atrodo dar toks jaunas, tik kokių 22 — 23 metų, o jau toks gausus atžalynas. Nusišypojo jis ir Radvila iš mano klaidos, sprendžiant iš veido išvaizdos. Visas mano abejonas išsklaidė Radvila, paaiškindamas, jog vyresnieji jau ir mokyklą pradėjo lankyti.

Argi aš jų nepastebėjau Naujienų kalendoriuje, spalio mėnesio puslapyje, grybaujančių miške. Taip, aš prisiminiau tuos žvalius vaikučius, kurie jau ir scenoje galėtų vaidinti grybautojus.

Pasirodo, jog Nijolė ir Antanas mėgsta gamtą. Savaitgaliais vasarą dažnai pavažiuoja prie ežerų su visa šeima. Rudenį, žinoma, retkarčiais ir grybauti į miškus užsuka. Grybauja tėvai ir jaunikliai, ir kur jie praeina, grybų nė samanos, nė po lapais nė vieno nelieka. Kur jau praėjo Mackevičių šeima, grybų nė su žiburiu neberasi. Viskas kaip nušluota. Ir mažieji tokie uolūs, jog pralenkia ir savo tėvus. Pamatę kad ir lepšį, kartais net gulė užgula, kad nepabėgtų kaip zuikis.

Ir tiek, rodos, tų grybaujančių daug, gal neretu atveju jų akyse atrodo dar toks jaunas, tik kokių 22 — 23 metų, o jau toks gausus atžalynas. Nusišypojo jis ir Radvila iš mano klaidos, sprendžiant iš veido išvaizdos. Visas mano abejonas išsklaidė Radvila, paaiškindamas, jog vyresnieji jau ir mokyklą pradėjo lankyti.

Detinėje garsus amerikietis lekūnas George Valentine, kuris II-ojo Pasaulinio karo metu dalyvavo 22-ose puolimuose prieš nacių Vokietiją. Kairėje Valentine vėl bando (lipi) ir tiki pat P-51 naikintuvą, kurio jis skraidė karo metu.

patys blogiausi. Kaip tik mišką, tai taip ir pražūva, nežinia kur. Sauksi neprisišauksi, nors grybų būtum aptikęs, kad ir panešti nebegalėtum. Nėra jų ir gana. Tik žiūrėk, jau pavakary grįžta pavargę, išbale, vos kojas bepavėlka, o grybų krepšiai tušti. Taigi, namai išuštėdavo, reikėdavo namsargius samdyti. O dabar, žiūrėk, koks nors ten senbernis, sena moteris nusitrenkė į girią ir paskui vaikšto po užeigas girdamas, kad grybauti buvo. Paprašyk tokio pagyriūno nors porą lepšį, tai tik susiraukia ir nutyla. Ką duos, kad ir patys jų nė vieno neturi.

Ką čia ir kalbėti. Seniau kokie laikai buvo, kitaip žmonės gyveno, ir grybai visur derėjo. Minios žmonių užplūdavo miškus, girias, ten žmonių būdavo daugiau, kaip girioje medžių. Jei tik gerai neapsižiūrėsi, tai kaktą greičiau atsimuši, nei į kurį medį atsitrenksi. Geri laikai buvo, žmonės linksmai gyveno, ir niekas po visas krautus nelakstė, kad gautų grybų nusipirkti. Visi sau turėjo prisigrybavę iki kitų metų derliaus.

Iškalbėjęs apie grybautojus, negaliu pamiršti ir savęs. Kaip čia pamirši tokiai gerai progai pasitaikius, ir juo labiau, kad tai buvo daugiau kaip prieš dvidešimt metų. Tai buvo ne be nuotykių, ir tai buvo pirmas, kai dabar pagalvoju, tikriausiai ir paskutinis. Dar nebuvau, galima sakyti, nė deramai apsilęs šioje, kaip sakoma, auksinėje šalyje. Turėjau jau paprotį po visų darbų savaitgaliais, per daug nesigiriant, ir nusigirti. Ir taip jau neblogai, kad kitą dieną skaudėdavo ne tik galvą, bet kankindavo ir kažkoks nepagrįstas baimės jausmas, kad nors imk ir bėk kur į miškus nuo žmonių akių. Spėju ir todėl tas baimės jausmas buvo apsedęs. Tiems raudoniesiems užplūdus Lietuvą, aš pradėjau stipriai gerti. Gerokai geriau ir per rudųjų okupaciją. Nekitaip man dėjosi ir tose stovyklose, Vokietijoje. O žinia, ką tais laikais daugiausia gerėme. Namie, kaduging, kaip mes tada vadinome. Jos gerumą nulemdavo degtindario sąžinė. O žinia, kito sąžinės nei pamatysi nei nepasvers. Tad būdavo ne vienu atveju daug blogiau, negu Amerikoje mumsai gerasiais laikais. Ne vienas tada ir pas mus apakdavo, ne vienas skausmingai pasitampęs, pasiražęs, tarsi užmigtą norėdamas — užmigdavo amžinai. Tada toliam baimės jausmui gimti buvo rinto pagrindo, ir kai jis apsedo, nebegalai jo atsikratyti. Kaip kokios piktosios dva-

kinau, jog važiuoju grybauti, ji net nusišpiovė atsikrankštusi. Paskui pradėjo teirautis, ar aš nebijęs važiuoti į tuos didžiulius miškus. Juk ten esą pilna laukinių žvėrių. Laukinės katės, net nepajusi, kaip užsoka ant pečių ir drasko naga. Oras šiltas, dar po lietaus, tad miške rasime tiek grybų, jog žmonėms ir gausiai užplūdus, nepaspės jų surinkti. Liks ir mūsų daliai. Tai, žodžiu, toks geras laikas, kad nė žmonės spėja sukimšti krepšius, maišus, nė kirmėlės suėsti. Turėjoma, žinoma, išvažiuoti iš Cicerio dar tamsoje. Prisilaikiau visų ju duotų gerų nurodymų, eidamas namo pasiėmiau puspanį, grįžęs į namus užsukau žadintuvą. Vis kas sekėsi gerai pagal nustatytą tvarką. Kai rytą nuėjau į sutartą vietą, tas mano gerasis dėdė jau suko automobilio starterį. Burzgė nenorėdamas įsijungti motoras, o vaikai sėdėjo susigūžę mašinoje.

Bet žiūriu — gatvė atšliaužia, lazda baksnodama šalinę, buvusi mano senoji šeimininkė. Pažinau aš ją, pažino ir ji mane. Sustojau ir ji priėjusi šalia manęs. Barškina vis kala į grindinį lazda, ir jaučiu, kaip ji savo įdubusių akių šviesa tarsi mane apčiuopinėja nuo galvos iki kojų. Keista tai buvo senė, keistus ir įpročius turėjo. Būdavo ji atsikrėdusi, Margučio ar Sofijos Barškus, bet tik tuo metu, kada jie skelbia žinias apie mirusius. Tik išgirdusi giltinės tos dienos apyskaitą, vėl užsuka radiją. Tai būt būvę dar nieko. Bet ji gyveno virš mano miegamojo kambario, ir kai tik aš jau atsigulau, tai ir girdžiu, kaip ji šliaužia grindimis. Rodos, kažkas velka ką lubomis virš mano galvos. Ir vis lazda tak tak takseina į grindis. Viskas atrodo šurpiai, vaiduokliška, užmigtą ir norėdamas nebegalai. Ir taip — kiekvieną naktį. Neištvėriau, ir nors buvau užmokėjęs už visą mėnesį, pabėgau, nė dviejų savaičių neišgyvenęs. O kad žinotumėte, kokia buvo jos išvaizda! Nežinau, gal jauna būdama ji ir buvo graži, bet tie gilios senatvės metai ją taip buvo suniokę, kad rodos, jau būtų gėda ją kaip baidyklę statyti ir į kanapes žvirbliams baidyti. Susilenkus, susikūpinus, veidas tik vienos raukšlės, o jau apdaras senoviškas — lopas ant lopo ir vis kitoks savo spalva. Būtų galėjęs scenoje besirodydama dėl savo išvaizdos ir apdaro gerą pinigą užsidirbti. Tokios moters, prisipažįstu, niekada nebuvau sutikęs nei Lietuvoje, nei čia Amerikoje.

Taip patylėjusi, atsipūtusi ėmė manęs teirautis, ko aš čia galvėje stoviniuoju. Kai paai-

kusi, jog, jei mes būtumėm padelsę, tai gal ir automobilio langų nebūtų likę. Tik iškėlus lazda, kaip prakeikimo ženklą gargaliuodama šūktelėjo: "Tik dėl Dievo meilės, nesusigrybaukite giltinės".

Nužėmė tušiomis galvėmis skubėdami, kaip nuo kokios raganos. Bet vos tik palin dome po pirmąją patiltę, tik žiūriu — atlekia, rodos, svirduliuodamas priešais automobilis, ir vos vos išvengėme susidūrimo su giltine. Visą kelią važiuodamas taip ir jaučiau baimę, kai tik matydavau atvažiuojant priešais automobilį. Ne geriau jaučiaus ir miške. Man rodėsi, kad šnypščia tos gyvatės ir tuoj užsoks katė man ant pečių ir pradės nagais draskyti gerklę. Nė pėdos neatsilikau nuo to savo gerojo dėdės. Negalvoju nė apie grybus. Ir mes išvaikščioję beveik iki pusdienio, neturėjome progos nė apsimyjuosio savo akimis pamatyti. Per tą laiką pasikeitė ir oras. Atsalo, ir dangus apsiniaukė. Kai išėdome į mašiną, pūtė toks šaltas vėjas, kad patys dantys kalenos, o pas mus jau buvo išsekę ir šiluminis aliejus taip sausai, kad nė lašo nebuvo likę nė mano butelyje. Nepava-

žiavus nė keliolikos mylių, ėmė snigti, ir dangus, rodos, su žeme susimaišė. Teko deginti šviesas, kad būtų galima stumtis kaip nors namų link. Giltinės, tiesa, nesusigavome, bet mūsų krepšiai buvo tušti, kaip ir išvažiuojant. Tur būt, giltinė, nenorėdama kratyti savo kaulų ir nesisėdėti į vietą krepšį. Tik tos pačios giltinės baimės ir apsaugojo mus nuo mirtinos nelaimės.

Pabaiga

JUNGTINĖS TAUTOS SKĘSTA

Jungtinės Tautos skęsta savo popieriuose, pasakė prieš keletą metų buv. Kanados ministras pirmininkas Lester Pearson. Vien praeitais metais Jungt. Tautos pagamino protokolų ir įvairių kitokių dokumentų įvairiomis kalbomis 773,086,990 puslapių... Visa ši spauda vienas tik metais kaštavo 29 milijonai dolerių.

Raudonajai Kinijai atėjus Jungt. Tautų išlaidos kasmet padidės dar 5 milijonais, kadangi kinai reikalauja viską versti į kinų kalbą ir spausdinti jų hieroglifais.

SKAITYK "NAUJIENAS" — JOS TEIKIA GERLAIKIAS, REIKIAUSIAUS ZINIAS

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė, apie senus laikus, kai atvairai ir laumės skrajojo po laukus...

S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar krikštavimai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, **VELYKŲ PASAKOS**, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVY. NUKĖS, 34 psl. su 8 apsakymais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.
2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, **SOKOLADINIS KIŠKELIS**, pasaka mažiesiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.
3. A. Giedrius, **MURKLYS**, 24 apyskaitės vaikams. Dail. V. Siman-kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.
4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, **LAUME DAUMĖ**, 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingąsias laumes Tėvų Zemėje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.
5. Maironis, **JAUNOJI LIETUVA**, poema. 118 psl., \$1.00.
6. Alfonsas Vambutis, **TRYŠ SAKALAI**, Liet. Mokytojų sąj. premij. juota knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stancikaitės iliustracijos, 186 psl., kaina 2 dol.
7. Juozas Švaistas, **ŠAUNUS PENKETUKAS**, apyskaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl., leidinys. \$3.00.
8. Jonas Valaitis, **SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI**, mitologijos posmai. Eiliuoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuoti vaikams perkamas dovanas — pusę knygu, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbėvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Liudas Dovydėnas, **MES VALDYSIM PASAULI**. Atsiminimai ir intymūs duomenys apie bolševikmetį Lietuvoje dviejuose tomuose. Kainuoja po 4 dol. tomas. Juose yra 517 psl.

Jurgis Gliudava, **SIMAS**. Platus literatūrinis aprašymas apie Simo Kudirkos pabėgimą ir jo išdavimą rusams. Tragedija įvyko bendradarbiautojų ir tiltų statytojų su sovietais sukeltų mitų miglose apie besikeičiantį komunizmą. 158 psl., kaina 3 dol.

Jurgis Gliudava, **AGONIJA**. Romanas, 408 psl., kaina 5 dol. Aprašoma Lietuvos vyriausybės kapituliacija prieš bolševikus ir jos narių elgesys tragikose dienose.

Stefanija Rūkienė, **GRIZIMAS Į LAISVĘ**. Sibiro tremtinės atsiminimai, parašyti ramiu, klasikinio stiliaus apie sunkią pavergtą lietuvių dalį. Aprašoma būdas ir stilius prilygsta geriausiems garsiosios rašytojos Pearl Buck kūriniams. 526 psl., kietais viršeliais, kainuoja 6 dol.

Juozas Kapačinskis, **SIAUBINGOS DIENOS**. Atsiminimai apie džiugią Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose, Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais, kaina 4 dol.

J. Audėnas, **PASKUTINIS POSĖDIS**. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klasingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl., \$4.00.

ČIKAGIETĖS ĮSPODŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTGTOJ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdūs aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl., \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kureltis, **MAGIŠKŲJU KILIMU Į VILNIŲ**. Kelionės į Lietuvą įspūdžiai. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kureltis, **KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS**. Autoriaus pastabuma neapgauna turistų ir agitpropo propagandą bei užmaskavimą. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, **VINCAS KRĖVĖ SAVO LAISKŲSE 1944-54 m.** 49 psl., \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie išsilvijos kultūrinį gyvenimą. Skurdi tremtis ji nepalenkė bendradarbiavimui.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau juokingi. Pastinokime visi, skaitydami Krizo Pieperio 77 ANEKDOTUS. 82 psl., \$1.00.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą

Bridge over troubled waters.

It's easy to forget that emergencies do happen. And when there is a crisis, you'll need a nest egg to fall back on.

The Payroll Savings Plan is one of the easiest ways to make sure you've got something saved for when you need money fast. When you participate in the Payroll Savings Plan where you work, an amount you designate will be set aside from each paycheck and invested in U.S. Savings Bonds. It's an effortless way to build up a reserve.

And now there's a bonus interest rate on all U.S. Savings Bonds—for E Bonds, 5 1/2% when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). That extra 1/2% payable as a bonus at maturity, applies to all

Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds.

Let's hope there are no troubled waters in your future. But remember, emergencies don't always happen to the other guys.

Bonds are sold in \$25, \$50, or \$100 denominations. They can be cashed at your bank. Tax may be deferred until redemption. And always remember, Bonds are a smart way to save.

Take stock in America.
Now Bonds pay a bonus at maturity.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with the Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KUR SENŲJŲ LIETUVIŲ GYVENTA

IX

(Tęsinys)

Kaip išprievartaujama istorija

Dėlto skaudu ir pikta, kuomet koks nors ne istorinei tiesai, o siauram partizaniniam interesui atsidavęs moksliniu titulu apsišarvavęs vyras, anot Vinco Kudirkos "dėl trupinio aukso, gardsaus valgio šaukšto" niekina didžio žmogaus atminimą ir sąmoningai žaloja tautos istoriją, kaip kai padarė daktaras ir profesorius A. Kučas savo naujausią parašytoje ir J. Kapočiaus leidykloje išleistoje "Amerikos Lietuvių Istorijoje", kurią jis, pagal šventą teisybę, privėlėjo pavadinti "Amerikos Lietuvių Katalikų" arba dar tiksliau "Amerikos Lietuvių Katalikų Kunigų Istorija".

Dr. Kučas, naujasis ateivis, iki praėjusių metų profesoriaus jėgų tvarkomame Skrantono universitete, yra parašęs keletą knygų, k. a. LRK Susivienijimo istoriją, kun. Savukyno biografiją, Sv. Jurgio parapijos Senadoryje istoriją, ir paskutinįjį savo veikalą klaidinančiai pavadintą "Amerikos Lietuvių Istorija".

Visose jo "istorijose", kai kurie istoriniai faktai ir asmenys, besistengiant juos įtampinti į autoriaus siaurus ideologijos rėmus, yra tiek sužaloti ir tiek suklankstyti bei nutrimuoti, kad sunku ir beatpažinti. Tai ypač patvirtina neskaniai ir akis metasi, kur jis aiškina pirmųjų lietuvių ateivių kovas su vyskupais ir jiems klusniais klebonais, nenorint atiduoti savo kruvinai uždirbtai

doleriais pasistatytas bažnyčias ir kitokį parapijų turą, ir kur jis aptaria Dr. Jono Šliupo veiklą. Ko verta Kučo "istorija", geresnės atestacijos nebereikia, kaip ta, kurią jam suteikė patys nuosaukieji katalikai. Vincas Trumpa tos knygos recenzijoje "Draugo" š. m. lapkričio 6 d. priede pastebėjęs, kad A. Kučas ir jo bendradarbiai "visi ypač nemėgsta laisvamanybės ir socializmo, vis dėlto dviejų labai gyvų ir gana gausių mūsų išeivijos ideologinių ir politinių srovių" apie Kučo veikalą šitaip pasakė: "Užuot bandęs aiškinti, kodėl laisvamanybė ir socializmas taip smarkiai paplito mūsų išeivijoje, dr. A. Kučas greičiau siekia sukarikatūrinti šias abi sroves, ypač kiek jos abi buvo susijusios su dr. Jono Šliupo asmenimi. Jau į tai yra atkreipta dėmesys dr. J. Jakšto, recenzuodamas šį veikalą "Tėviškės Žiburiuose"..."

Istorikas istoriką spaudos etikos moko

Dr. J. Jakštas Tėviškės Žiburiuose Nr. 39 (1130) š. m. rugsėjo 30 d. recenzijoje "Amerikos lietuvių istoriją pasitinkant" padarė autoriui-redaktoriui Kučiui eilę mandagių priekaištų dėl jo siauro šališkumo ir nesilaikymo objektyvios tiesos, kas kiekvienam istoriniam veikalui yra būtinausia sąlyga. "Užuot istoriškai aiškines... pasaulėžiūrinių dvišalių redaktorių leidžiasi į polemiką ir lie-

New Yorko priemiesčių gyventojai, vykdamie kasdien į da-ba Long Island geležinkelio, gali studijuoti specialiose vagonuose, Kairėje matome tokių keliaujančių studentų vagoną, dešinėje, viena studentė laukia traukinio.

SLA CLEVELANDE SUJUDO

SLA atstovų iš Ohio valstybės visą patogią svetainę. Sukaktu suvažiuojamas ir 14 kuopos 70 metų veikimo sukaktuvas vaisingai praėjo spalio 30 d. Čiurlionio ansamblio namuose. Tikslai mitriai pasiekti. Per 30 suvažiuojusių veikėjų laimėdavo išnarpio opus klausimus. Reti svečiai iš vadovybės — prezidentas P. Dargis, viceprezidentas inž. A. Čaplikas ir sekretorius dr. A. Budreckis — maloniai susilėdė broliškų santykių. P. Dargis esmingai išaiškino visa tai, kas suvažiuojusiems rūpėjo. Dr. A. Budreckis kruopščiai patikslino reikalingas žinias. Didelio susidomėjimo praktiška pažanga parodė Prašėjų, 14 kuopos pirmininkas Vytautas, žymus Detroitto veikėjas A. Sukauskas, K. Gaižutis, St. Lazdinis, J. Daugėla, inž. V. Vinclovas, Jonušis, P. Shukis ir kiti kalbėtojai.

Jaukius priešpiečius parūpino geras šios srities žinovas P. Skukis. Visai šeimimiškai nusiteikęs, glaudūs savitarpiniai ryšiai nuosirdžiai atnaujinti. Vakare nariai ir svečiai užėmė

ros" redaktorių atvažiavo į Ameriką jau užsigrūdinęs tautinis veikėjas". Daugiau šviesos į Šliupo ir kun. Burbos santykius. Dr. J. Jakštas toje pačioje recenzijoje pateikia daugiau šviesos ir į Šliupo-Burbos santykius, kuriuos Kučiui panašūs istorikai buvo įderinę į savo rėmelius. Dr. Jakštas rašo: "maždaug trims mėnesiams nuo (kun. Burbos) atvykimo į šį kraštą... atsinaujino sena draugystė ir truko iki 1892 m. Jie abu dirbo lietuvių darbą visiškoje santarvėje. Bendradarbiavo savitarpiai "Vie-nybė Lietuvininkų", kurį ėmė redaguoti leidėjas J. Paukščio paskirtas redaktorius J. Andziulaitis (nuo 1890 m. kovo mėn.), paskutinis "Aušros" redaktorius ir Šliupo draugas. Abu dirbo Šliupo įsteigtoje Lietuvių Mokslo Draugijoje ir katalikiškame Susivienijime, kurio prezidentu nuo 1890 m. tapo Burba...

"Santarvė buvo ne dėl Šliupo kaltės, ne dėl jo "bedievybės", kaip mūsuose įprasta sakyti ir dr. A. Kučo kartojama. Kaip ir kodėl Šliupas ir Burba išsiskyrė, būtų tema, verta platesnės studijos..." Iš Karolio Vairo-Račkausko surinktų Šliupo ir Burbos susirašinėjimo 88 laišku numanu, kad buvę dvi išsiskyrimo priežastys, teigia Dr. Jakštas: "Burbos iškilį padėtis lietuvių bažnytinėje bendruomenėje ir intrigos Baltimorės lietuvių klebono Simono Pautieniaus, atvykusio 1891 m. iš Lietuvos". "Arti Šliupo stovėjęs minėtas kun. S. Patienius labiausiai siundė Burbą prieš jį..." Dabar Pautieniaus rolę perėmė Kučas! Vietoje ilgo atkirčio pakaks profesorius priminti populiarią pasakėčią apie Dramblį ir musytę. Sapientai sat. J. Pr.

paliesdamas neužmirštiną palyginimą dabartinio gyvenimo prisilėgtoje mūsų tėvynėje ir laisvame pasaulyje ir teikdamas vilties laimingesnei atečiai. Tai — įtikinamas kalbėtojas. Linkėjimų sukaktuvininkams dar pridėjo: inž. A. Čaplikas, dr. A. Budreckis, A. Sukauskas, J. Dr. Righter, kuopos garbės pirmininkas F. Baranauskas, ALT-os Clevelando skyriaus pirmininkas inž. A. Pautienis, Lithuanian Village b - vės pirmininkas J. Stempuzis ir kiti. Taip pat pasveikintas vardinis proga, Alfonso Vytautas Brazilius. Padėkotas ir sustiprintas SLA gyvuos.

Vladas Brazilius

Brighton Parkas

Uptytės klubas

Uptytės Draugiško klubo eilinis susirinkimas įvyko praėjusį penktadienį, lapkričio 5, Hollywood salėje. Susirinkimas prasidėjo 8 val. vakaro. Susirinkimą pravedė ponis Onutė Condux, dalyvaujant visai valdybai bei nemažam skaiciui narių. Buvo aptarti svarbūs klubo reikalai. Raštininkės Antonetos Kalys protokolas ir kitų valdybos narių raportai priimti be pataisų. Perskaityti trys padėkos laiškučiai nuo narių, kurie sirgo ir gavo pinigines dovanėles iš klubo iždo. Vėliau pirmininkė papra-

šė išrinkti komisiją ir svečių patarnautojus metiniam tradiciniam vakarui, kuris įvyks gruodžio 4 d. Į komisiją išrinkta visa valdyba, kuri susideda iš 6 narių. Išrinkti ir svečių patarnautojai. Sokiams gros Jurgio Joniko orkestras. Bus gardsių valgių, gėrimų, daug dovanėlių, saldinių bei kitų pamarginimų svečių malonumui. Bilietas tik vienas doleris asmeniui.

Reikia pasakyti, kad šis Uptytės Draugišką klubą turi gerą valdybą ir didoką būrelį gerų veikėjų, užtat nesunku išrinkti komisijas ir patarnautojus. Nors klubas negali didžiuliu dideliu skaičium narių, bet, kaip sakoma, ir iš mažo debesėlio kartais būna daug lietaus. Kaip klubiečiai gražiai kooperuoja su valdyba bei kiekvienas darbuojasi klubo naudai, tai kultūrinio darbo rezultatai visuomet būna geri.

Uptytės klubui priklauso ne vien upytiečiai, priklauso daugelio apylinkių Lietuvoje gimusių vyrų, moterų.

A. Jusas

help your
HEART FUND
help your HEART

Dr. KAZYS GRINIUS

ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Grinio Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant paštą reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą (neįrašta) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago 8, Ill.

GEROS DOVANOS

Šios knygos parduodamos dabar "Naujienose" su didelėmis nuolaidomis:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik	\$3.00
Minkštais viršeliais tik	\$2.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAUROS ŽMONES. Kelionės po Europą išpildžiai. Vietoje \$2.00 dabar tik	\$1.50

Galima taip pat užsisakyti paštą, atsiuntus čekį arba money order.

NAUJIENOS,

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietės išpildžiai okupuotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista, 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rastenio vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, pabrėžiant jo laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar pinigine perlaide.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

JEIGU NEBŪTŲ SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodinis, kuriame atspindi pirmųjų lietuviškų knygų kėlas. Kietais viršeliais išristos knygos kaina yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50. Knyga Jums bus pasiūsta, jei atsiųsite pinigų šio adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTEJI METAI, gražiai išrista, 592 psl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai išrista, 464 psl.	\$6.00
Prof. Vaclovo Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai išrista, 431 psl.	\$7.50
Prof. Vaclovo Biržiška, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl. išrista — \$3.00, minkšt. \$2.50, II dalis, 225 psl., išrista — \$3.00, minkšt. \$2.50.	\$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kalrys, LIETUVA BUDO, gražiai išrista, 416 p.	\$5.50
Juozas Liūdžiūnas, RAŠTAI, 250 psl.	\$3.00
P. Liūdžiūnas, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIŪDŽIŲ, 88 psl.	\$1.00
S. Michelsonas, LIETUVIŲ IŠEIVIJĄ AMERIKOJE, 297 p. išrista — \$5.00, minkšt. viršeliais — \$4.00.	\$4.00
Dr. V. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, gražiai išrista 968 psl., dabar tik	\$10.00

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Telef. HA 1-6100

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštą reikia pridėti 25 c. egzemplioriui. Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų. Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year, other countries \$23.00 per year.

15 cents per copy, 15 c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestiuose
metams \$22.00
pusių metų \$12.00
vienam mėnesiui \$7.00
vienam mėnesiui \$3.00

Kitose JAV vietose:

metams \$20.00
pusių metų \$11.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

trims mėnesiams \$6.00
vienam mėnesiui \$2.00

Kanadoje:
metams \$22.00
pusių metų \$12.00
vienam mėnesiui \$3.00

Užsieniuose:

metams \$23.00
pusių metų \$13.00
vienam mėnesiui \$3.50

Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

J. VLKS.

KĄ KITI RAŠO

Dirvos 80 ir 81 n-ruose str. Garbės Tarnyba gerb. Emilija Čekienė panagrinėjo kas yra garbės tarnyba ir viešumon drašiai išskėlė besireiškiančias lietuvių visuomenėje neigiamybes, jas pridengdama mandagumo skraiste, pirštu nenurodydama apie ką eina šneka.

Štai viena iš tokių blogybių, anot Emilijos Čekienės:

“Paskutiniu laiku ir mes išvijos lietuviai pradėjome to krašto pavyzdžiu sekti. Jau eilė metų nebeieškome tų talentingų kuklių asmenybių organizacijoms vadovauti, bet ieškome kuo turtingiausio asmens ne tiek konkrečiam darbui, kiek tos org. reprezentacijai. JAV-se tie turtingieji dažnai renkami ir to-

dėl, kad valdžiai mažiau kaštuotų jų išlaikymas. JAV mūsų New Yorko gubernatorius Nelson Rockefeller iš valstybės išdėda tik vieną dolerį algos metams. Tačiau mūsų kai kurie vadovai taip nesielgia, jie dailosi ne lietuvių pasitarinai, bet iš lietuvių neoficialiai pasipelninti. Teisingai Draugas įžanginiame 9.20 apie tai pasisakė: “Žmogaus įgytas ar paveldėtas turtas, o taip pat ir titulas yra labai geri dalykai, bet ne visada jie yra kilnios asmenybės požymiai”.

O štai ten pat suminėtos ir priemonės, kuriomis siekiama praturtėti:

“Mes turime suprasti, JAV atvykusius lankytojus ir jiems

“Toksai geležinės valios, krikščinio tyrumo ir begalinio atsidavimo komunistų partijai žmogus buvo ir Karolis Požėla, vienas iš žymiausių Lietuvos komunistų partijos vadovų ir veikėjų”. (Tiesa, 1971 m. lapkr. 6 d., 1 psl.).

Prie paminklo sunešta daug gėlių, jis papuoštas vainikais. Buvo ir daugiau kalbų, sugiedota giesmių. Pakruojo aikštėje nutraukta daug paveikslų, kuriais iliustruojama komunistinė spauda.

Išvaizduokime bent minutei, kad buvusių Pakruojo ūkininkų nuomonė apie Karolį Požėlą yra klaidinga ir kad Sniečkus pasakė teisybę. Tada mums ateina noras pasiūlyti Lietuvos komunistų partijai šalia Karolio Požėlos paminklo ir greta jo kapo perkelti pačią gražiausią ir Požėlos labiausiai mėgiamą gėlę — jo žmoną. Juk niekam nepaslapstis, kad paskutinį savo laiką Karolis Požėla praleidė ne partijai, bet savo žmonai Katrei Matulaitytei Požėlienei. Dabar Lietuvoje Požėlai statomi paminklai, o jo žmona guli Minske čekistų iškastoje bendroje duobėje. Požėlienė 1926 metais dirbo Kaune veiklosioje sovietų ambasadoje. Iš Maskvos siunčiamų pranešimų ji patyrusi, kad Lietuvoje ruošiamas perversmas prieš demokratinę vyriausybę. Žinią ji pranešė Požėlai. Abu aptarę reikalą ir nutarę, kad geriausia ir saugiausia jai, laukiančiai kūdikio, išvažiuoti Rusijon. Savaitę prieš perversmą ji ir išvažiuojo. Pradžioje rusai komunistai ją labai šilčiai sutiko. Pamokino ir net profesoriatu leido. Bet 1938 metų balandžio 12 dieną ji Minske buvo sušaudyta. Vėliau paaiškėjo, kad komunistai ją nužudė visai be pagrindo. Chruščiovas ją “rehabilitavo”. Pavojus dabar jau nebėra.

Visi žinome, kad lietuviai, net ir komunistai, mirę mėgsta būti vienas greta kito. Nieko Karoliui malonesnio lietuviai komunistai negalėtų padaryti, kaip parvežti jo myletą žmoną iš Gudijos ir paguldyti ją šalia Pakruojo didvyrio. Galėtų Matulaitytei Požėlienei ir biustą pastatyti. Ji buvo nei kiek nebailesnė, negu pats Požėla. Prieš mirtį ji taip pat nesudrebėjo, nes čekistai mirtį sprendžia ir neša slapta.

Pagerbdami rusų sušaudytą Požėlienę, komunistai sustabdę buvusių Pakruojo ūkininkų kalbas apie aikštėje atsiradusį “didvyrį” ir jo žmoną, sušaudytą už “nukrypimą” ar “šnipinėjimą”.

daug atleisti, bet kuo paaiškinti žionykščius, kurie pulkiai žinodami okupuotos Lietuvos padėtį, religijos ir bet kokių laisvų persekiojimą, o štai radio valandėlių vedėjai nerausdami uždeda “Ave Maria” įdainuotą Noreikos plokštelę iš paverptos tėvynės, girdime informuojant, lyg tyčia norint parodyti ten egzistuojančią tikėjimo laisvę. Aišku, jei taip elgiasi tikrai savo asmeninės sąžinės diktuojami, tačiau jie atstovauja ir centrines organizacijose. O org-jos vadovo nuomonė yra visos tos visuomenės dalies nuomonė nežinūrin kur ji būtų reiškiamą, o jeigu asmeniškai nuomonė nesiderina su atstovaujamos visuomenės dalies, tai yra grąžinami tokios org-jos pagrindai.

Okupantas deda didžiausias pastangas demoralizuoti mūsų visuomenę ir tik nuo mūsų pačių priklausys, ar mes viningai tam grovimiui pastosis keliai, ar nesutariu ir klaidingais veiksmais jam patarnausim, teisingai vieno seimo metu užakcentavo Vlko pirm. dr. J. K. Valiūnas.

Žinoma, tos lietuvių vedamos radio valandėlės reikalingos lietuvių. Jos turi verstis įvairiais skelbimais, kartais, kad ir tokiomis, kuriuos čia sumini straipsnio autorė:

“Tuo tarpu be sustojimo gražiausias poetiniais žodžiais ilgom deklamacijom radio bangomis esame prikalbinėjami užsisakyti gėles ir atsigulti ir lietuvišką kopyčią. Visokiais būdais varomi greičiau keliauti ir amžinybę idant palaikytume lietuvišką biznį. Tačiau nežinūrin kiek tokie skelbimai apmokami ir kokiais poetiniais graibžlytės žodžiais mus prikalbinėtų, bet savo noru nei vienas radio klausytojas tikrai ten nekeliavus.

Tuo tarpu niekada netenka išgirsti apie jokių kultūrinių įvykių bei darbų, nes tokie darbai neduoda pelno ir nėra kam apmokėti. Tą kultūrinį darbą dirbantieji unolatos aukoja savo lėšas”.

Tas reikalas kitaip susitvarkytų ir nereiktų radio valandėlių laikytojams verstis tokiais, ne taip jau skaniais skelbimais, jei mūsų verslininkai skelbtųsi ne vien tik pas svetimus, bet ir pas savus ir tai ne vien tik per radio valandėles, bet ir spaudoje. O naujai išėjusia knyga pašuotų ir kartu įturintų savo butą ja nusipirkdami. Čia autorė pastebi:

“Tikra tiesa, bet kas gi tai turėtų atlikti, juk redaktoriams patiens neįmanoma, o bendradarbiai daugumoj tik poilsio laiką aukodami laikraščiu tulkina. Tokių kuklių asmenybių turime daug ir tikrai svarbu su jais vi-

LIETUVIAI VOKIETIJOJE

Užsieniečių kapai
Bad Rehburge

Po karo Bad Rehburgo sanatorijose, globojamos Britų raudonojo kryžiaus, gydėsi daug lietuvių tiek ligonių ir dirbo keltas lietuvių gydytojų — daktarai Ant. ir St. Pacevičiai, dabar gyv. Toronte, Kanadoj, dr. B. Matulionis, dabar JAV — ėse, dr. K. Vencius, miręs, ir kiti. Nemaža lietuvių ten mirė ir palaidoti. Daugelio kapai buvo neprižiūrimi ir, anot vietos laikraščio, “žolė iki kelių apaugė”. Dabar Bad Rehburgo savivaldybė, krašto vyriausybės padedama, vietovę sutvarkė. Nienburgo apskr. dienraštis “Die Härke” rašo, kad užsieniečių kapinės Bad Rehburge tapo gražiausia mirusiųjų poilsio vieta visoje apskrityje. Pastatytas gražus paminklas su užrašu “Den Toten der Weltkrieg”, mat, netoli palaidota ir 10 vokiečių karių, mirusių 1914 - 18. Čia išlisi 220 lietuvių, latvių, estų, ukrainiečių, rusų, lenkų, rumunų ir jugoslavų. A. A. Henriko Rudinsko motina, tarpininkaujant vokiečių įstaigoms, buvo atvykusi iš Lietuvos aplankyti sūnaus kapo.

Š. m. rugsėjo 19 Bad Rehburgo burmistras Hiller, direktorius Grundmann ir kapinių architektas Stamm, dalyvaujant ats. pulk. Müller, bažnytinio komiteto pirmininkei H. Keller žurnalistei H. Burwick, Zem, Saksonijos užsieniečių be tėvynės komiteto pirmininkui dr. E. Menčinskui, ukrainiečių atstovui Tereškūnui, estų Otts ir VLB Valdybos įgaliotiniui kun. V. Šarkai, aprodė naujai sutvarkytas kapines. Vietos klebonas

suomenei supažindinti su tyliais kasdienybės tautinio gyvastingumo palaikytojais, kurių nuotraukų nematome ir pavardžių spaudoje neskaitytome, per lietuviškas radio valandas apie juos negirdime nors jie atlieka taip pat didelius darbus lietuvių, bet mūsų veikėjams nei radio vedėjams tai neturi reikšmės, jei jų niekas už tą žinią iš anksto nepasiūlo apmokėti”.

Ir visai vietoje autorė pasisako: “Tokių tylių tautinio darbo bei lietuviškos kultūros ugdytojų yra daug. Yra eilinių lietuvių kurių namus lanko gausi mūsų spauda, kurie aukoja įvairiems mūsų fondams ir knyga dažna jų namų viešnia, kai tuo tarpu su aukštom pretenzijom neretas vadovas prunumeruoja vieną kurį lietuvišką laikraštį, o sužinojęs, kad yra jo nuotrauka bėga skolinti iš to eilinio lietuvių”.

Luckardt atlaikė pamaldas ir pasakė pamokslą. Vokiškai, lietuviškai, ukrainietiskai, latviškai, lenkiškai ir lotyniškai Tėve mūsų sukalbėjo kun. Šarka, estiška — Otts. Iškilmingas paminklo pašventinimas įvyks vėliau.

Bad Rehburgo miesto vadovų susitikimą su užsieniečiais be tėvynės kapinėse aprašė vietos spauda ir išsispausdino nuotrauką.

Priminė

Lietuvos nelaimė

Vechtoje gyvenęs St. Motuzas kiekviena proga stengiasi skelbti Lietuvai ir lietuviams sovietų padarytą ir tebedaromą skriaudą. Jo rūpesčiu “Das Ostpreussensblatt” 41 Nr. išsispausdino informaciją apie tautines šventes ir sukaktis, kurias lietuviai kasmet mini Vokietijoje. Anot laikraščio, Vasario 16 šventė primena 1918. II 16 paskelbtą Lietuvos nepriklausomybę po 124 - rių carinės okupacijos metų. Rugsėjo 8 - oji nukelia pusšio šimtmečio į praeitį, kai lenkai sutrukdė Didį. Lietuvos kunigaikščio Vytauto vainikavimą Lietuvos karaliumi, pagrobdami popiežiaus jam siųstą vainiką. Birželio mėnesį minimos 1940 sovietų įvykdytos Lietuvos okupacijos, 1941 suruoštų masinių tremimų ir, pagaliau, sukilimo prieš Maskvą metinės. Aprašoma sunki nūdienė lietuvių būklė maskvinėje okupacijoje, religinė ir tautinė diskriminacija.

Mirusieji

Vytautas Macas, VLB Kaiserslauterno apylinkės narys, mirė š. m. spalio 29 Mainzo universitetinė klinikoje. Buvo gimęs 1932 spalio 3 Pežaičių kaime, Klaipėdos apskr. Tėvas buvo pasto valdininkas. Su šeima atvykęs Vokietijon, Vytautas mokėsi Vasario 16 gimnazijoje Diepholze. Baigęs 6 klases įstojo į LS ir 8593 kuopoje buvo seržantu. Kurį laiką yra buvęs VLB Kaiserslauterno apylinkės sekretorius. Paliko liūdnias žmoną Margaritą ir dvi dukreles 10 ir 8 metų amžiaus. Palaidotas lapkričio 2 Woerstadte netoli Mainzo, kur gyvenė su šeima ir tėvais.

Paminklas Juozui Drungiliui

Vos trims mėnesiams nuo VLB Geesthachto apylinkės nario Drungilo mirties tepraslinkus, Lauenburgo (prie Elbės) kapinėse ant vėlionio kapo išdygo gražus paminklas, kurį rugsėjo 16 pašventino ir gedulingas mišias atliko kun. V. Šarka. Drungilo pagerbimui pasirūpino našlė Greta. Informacijos

ALEKSANDRAS PAKALNISKIS

1932 METŲ DIENORAŠTIS

1.

SAUSIO 1 D.

Nauji Metai, reiskia! 1931-ji užsidarė praeityje. Buvau pasitkęs juos kareivinėse, kareiviskoje lovoje. Ir nežinojau tuokart, ką jie man žada. Spėjau būsiant paprastais kareivavimo metais, ir šių 1932-ųjų tikėjau siūlanti kareiviskame mūndure. O sulaukiau netoli Klaipėdos, dvaro darbininku — antrininku būdamas.

Naujųjų Metų nelaukiau, nebūdėjau. Nors traukė eiti pasilinksinti į čia pat vykstančius šokius, ir buvau prizadėjęs nueiti, bet, atsiminę savo pareigas, devintą valandą nuėjau miegoti. Kai atsibudęs išėjau oran, buvo jau antra valanda — jau šie metai. Prie Tamošauskio Mostys tebegriežė, grindys ten tebedundėjo.

Ką žada man šie metai?

Turėtų būti viskas kaip aš noriu. Iki pavasario turėčiau būti dvare, o vasarą mieste. Sėkmingai turėčiau šią vasarą Kau- nei išlaikyti keturių klasių egzaminus. Penkių klasių egzaminams ateinančią žiemą turėčiau ruošis jau namie, pas Papūnį gyvendamas. Kaip tą viską įvykdyti pasiseks, matysiu per kitus Naujus Metus.

Buvau aiškiai apsisprendęs pas Kamarninką nebeapsilikti. Sprendimą pakeičiau, kad toks lengvas gyvenimas gali padaryti j mane blogos įtakos. Rytoj pradėsiu vaikščioti po dvarus ieškodamas vietos. Bet ža-

Velykas atsirado darbo ir mieste. Blogiausia, kad keitimas vietos tuojau sutrukdė mokslą. Laiko reikia naujai vietai ieškoti, o prie to dar — nežinau, kaip bus naujoje vietoje, kokios galimybės mokytis ten bus. O čia, kad ir šalta, netrukdė niekas, ir jokio triukšmo nėra. Nors buvo Kamarninkas mane jau atleidęs, dabar prašo, kad pasilikčiau.

Su Naujais Metais ir žiemos šaltčiai prasiėjo. Iki Kalėdų buvo šilta ir sniego nebuvo, o šiandien jau yra pakankamai sniego, ir šaltis jau yra netoli dešimties laipsnių. Bet tos žiemos tik du mėnesiai bėra. Gal iškentėsiu kaip nors.

SAUSIO 10 d.

Iš dvaro mane atleido. Tuojau po Naujų Metų. Kai žmonės bėdavot pradėjau, kur dabar dingti reikės, Stulpinas pasiūlė priimti ir valgyti duoti, jeigu jam už tai užmokėsiu. Pasitariau su Elioziu ir Stulpino pasiūlymą priėmiau.

Tad dabar gyvenau pas Stulpiną. Turiu visus patogumus mokytis: šiltą kambarį, gerą stalą ir, kas svarbiausia, daug laiko, nes esu bedarbis. Mano gyvenimas dabar yra prabanga, palyginus su tuo, kas anksčiau buvo. Gyvenu taip, kaip gyvenau prieš dešimtį metų, kada visas darbas buvo tik mokytis. Galėčiau ir iki pavasario čia būti, jeigu neatrodytų nepadoru gyventi čia taip be darbo, ir jeigu nebijočiau, kad toks lengvas gyvenimas gali padaryti j mane blogos įtakos. Rytoj pradėsiu vaikščioti po dvarus ieškodamas vietos. Bet ža-

SAUSIO 11 D.

Buvau prieš pietus abiejuose Taurlaukinose, Daugaliuose ir Lankiškiuose. Majajame Taurlaukyje susitikau Mostį. Mėslus bekabinas. Vietos niekur nėra.

Nebeįsimaunu, ar turėčiau per žiemą

būti antrininku, šalti ir vargti, ar gyventi verčiau iš savo pinigų ir turėti laiko mokytis.

Šiandien studijavau Lietuvos istoriją.

SAUSIO 12 D.

Rytoj eisiu į Grineidę. Bauskaralių ir Karališkių. Matysiu, gal būt, traukinėlių važiuosius. Į tuos tris dvarus nueisiu dar, ir iki penkioliktos vietos nebeieškosiu daugiau. Paskui, prieš pirmą vasario, pereisiu dar per visus didžiuosius dvarus.

Kiekvieną rytą pažadina mane žadina-masis. Susitvarkiau taip: Pasimokęs rytmetį tris valandas, einu pasivaikščioti. Ir pasivaikščiodamas stengiuosi kokią nors reikalą atlikti. Pavyzdžiui, šiandien buvau krautuvėje žibalo, kitomis dienomis einu vietos ieškoti. Paskui dar dvi valandas pasimokęs, darau kūno mankštą. Ir po to eilu mokausi vieną valandą. Ketvirtadienį visus pas Eliozi. Gal galėsiu pradėti kiekvieną dieną pas jį vaikščioti, pamokas imti.

Parašiau šiandien Beniu laišką. Nebeatsimenu, kuomet nuo jo besu gavęs. Matyt, yra supykęs už mano praeitą laišką.

SAUSIO 16 D.

Pradėjau vaikščioti pas “mokytoją”. Vakara buvau pirmą kartą. Bet labai nevykusiai išėjo vakaras. Pasirodė, kad aš nieko nemoku. Sunki ta algebra ir yra. Per dieną ją mokėsis, vakare buvau pavargęs ir skaudančia galva. Šiandien turėjau visuomenės mokslą, ryt turėsiu Lietu-

vos istoriją. Visuomenės mokslas nėra toks sunkus, ir aš dabar nesu taip pavargęs kaip vakar.

Keistą šimtą žiemą. Pašala kelias dienas ir vėl šilta pasidaro, lietus ir purvo atsiranda.

Laikas dabar man labai vienodas, dienos viena į kitą panašios. Atsikeliu, mokausi, galvai skaudėti pradėjus į lauką einu, vėl mokausi, ir einu miegoti.

Buvau žadėjęs kai ką nusipirkti, bet dabar reikės tuos pinigus pragyvenimui išleisti.

SAUSIO 25 D.

Mokausi per visą dieną. Be to, kasdien einu pas Eliozi. Jis dabar yra mano mokytoju.

Bet daug daugiau nepadarau, kad ir visą dieną prie knygų prasėdžiu. Tik kiekvieną vakarą skaudančia galva miegoti nueinu. Kai dienomis dirbdavau, mokytis būdavo lengviau. Nors ir trumpesni laiką tesimokydavau, rezultatai būdavo bene geresni. Juk tiek dalykų iškalčiau tada. Jeigu raštinės darbą turėčiau, būtų dar blogiau. Abejoju, ar begalėčiau tada mokytis.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite

Dienraštį

“NAUJIENAS”

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012
Telefonai: PROspect 8-1717

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS

IR

DR. B. B. SEITON

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telefonai: 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlöck 4-5494
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.,
antradieniais ir penktadieniais nuo 1-5, treč.
ir sekmadieniais tikrai susitarus.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popietį ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadieniais uždaryta.
Ofiso telefonai: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, ket-
virtadienį, penktadienį nuo 9 iki
7 val. popietį. Ketvirtadienį ir sekmadienį
nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradienį, nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Sėkmadien-
iais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlöck 4-2123
Rezid. telefonai: GILson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonu HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefonu GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDEAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ba-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, Sėkmadieniais 9-1.
2450 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

A. JONAITIS

MEDAUS GYDOMOSIOS SAVYBĖS

Medus — regionarinis ir me-
tu laikų produktas. Bičių pro-
duktuose sujungiamos augali-
nių medžiagų ir medžiagų, pa-
gaminamų bičių organizme sa-
vybės. Tai yra augalinės kilmės
medžiagos, pagamintos bitės or-
ganizme pagaminamais, sudė-
tingais biologinių junginių kom-
pleksais. Bičių pienelis, nuodai
ir kai kurios kitos medžiagos
yra gryni bičių liaukų produktai.
Šiuo metu daugelyje valstybių
kai kurioms ligoms gydyti tai-
komi preparatai iš bičių pro-
duktų: bičių nuodų, pienelio, pi-
kio, vaško, bičių duonos. Labiau-
siai žinomas, gausiausias ir pla-
čiausiai vartojamas maistui bei
gydymui yra medus. Medus yra
regionarinis produktas ir jo at-
skirų komponentų kiekiai gali
daugiau ar mažiau svyruoti.
Nors medus ir neatitiktų stan-
darto reikalavimų, dar negalima
jo laikyti nevertingu arba falsi-
fikotu. Toks medus gali būti
kai kuriais atvejais vertingesnis
už medų, kuris atitinka standar-
to reikalavimus. Dažniausiai
medus būna poliflorinis, t. y. su-
rinktas iš įvairių augalų. Medaus
komponentai yra skirtingi ne tik
savo pagrindinių sudėtinųjų dalių
kiekiu, bet ir kokybe.
Meduje esančios baltyminės
ir mineralinės medžiagos, orga-
ninių rūgščių ir vitaminų, fer-

mentai ir daugelis kitų biologiš-
kai aktyvių medžiagų, dalyvau-
jančių organizmo medžiagų
apykaitos procesuose, nulemia
medaus maistines ir gydomąsias
savybes.

Labai vertinga medaus prie-
maša yra žiedadulskės. Jos turi
daug vitaminų, fermentų ir ki-
tų biologinių junginių bei jų
kompleksų, kurių biocheminis
veikimas žmogaus organizmui
dar gerai neištirtas.

Medaus spalvai, struktūrai
aromatui, skoniui turi įtakos ja-
me esančios organinės rūgšties,
mikrodementai ir kiti sudėtin-
gi junginiai, kurių kompleksai
susiję su augmenija, iš kurios su-
rinktas nektaras. Meduje esan-
tys cukrus, sudarydami jungi-
nius su jame esančiomis amino
rūgštimis, sudaro spalvines me-
džiagas — melanoidus. Melanoi-
dų sudarymas ir patvirtina ami-
no rūgščių buvimą meduje. Lai-
koma, kad amino rūgštys medu-
je susidaro iš baltyminių medži-
gų, veikiant bičių fermentams.
Šios amino rūgštys vertingos tuo,
kad patekšiusios į žmogaus orga-
nizmą, betarpiškai dalyvauja au-
dinių statyboje.

Nors patyręs žinovas pagal iš-
orinę medaus išvaizdą ir skonį
gali apytiksliai nusakyti me-
dus vertę ir rūšį, bet gydymo
tikslams to nepakanka. Lipčius,
pavyzdžiui, laikomas vertinges-
nis už medų, bet ir jo sudėtis
gali būti taip pat labai įvairi. Ja-
me paprastai randama daugiau
mikroelementų (iki 1,64%), dau-
giau organinių rūgščių, fermentų,
vitaminų. Lipčius turi labiau
išreikštas bakteriocidines savy-
bes, negu žiedų medus.

Medus — maistas

Medus labai vertingas mais-
to produktas. Hipokratas ieško-
jo ryšio tarp maisto medžiagų
ir vaistų, kad maisto produktai
veiktų kaip gydymas medžiagos,
o gydančių preparatų turėtų
maistines savybes. Medus yra
vienas iš maisto produktų, tenki-
nantis šiuos reikalavimus.

Meduje esanti gliukozė ir fruk-
tozė labai svarbios žmogaus or-
ganizmui medžiagos. Jos iš žar-
nyno pereina į kraują ir čia per
vartų veną patenka į kepenis,
kur sukaupiamos jų atsargos
glikogeno pavidalu. Tuo tarpu
organizmą patekęs paprastas
cukrus jame vykstančios sudė-
tingos cheminės reakcijos — hi-
drolizės — išdavoje suskaldomos
į gliukozę ir fruktozę. Šiai reak-
cijai organizmas naudoja didelių
energijos išteklių. Tik po to
organizmas gali įsisavinti tas
medžiagas. Turint omenyje, kad
organizme daugiau kaip pusę
energetinio balanso sudaro ang-
liavandeniai, aišku, koks svar-
bus produktas organizmui yra
medus, kaip lengvai įsisavina-
mas produktas. Jis būna dar
vertingesnis, kai, susirgus orga-
nizmui, sutrinka šios sudėtingos
biocheminės reakcijos, ir išsen-
ka energetiniai organizmo iš-
tekčiai. Čia išryškėja medaus
vertė, pagrindinių komponentų
— gliukozės, fruktozės ir sa-
charozės — požiūriu. Šiais at-
vejais vertingesnis tas medus,
kuriame invertuoto cukraus yra
daugiau.

Meduje esančių mineralinių
medžiagų ir mikroelementų įvai-
rovė priklauso ir nuo dirvos su-
dėties, ir nuo augalų rūšies, iš
kurių surinktas nektaras. Medu-
je esančios mineralinės medži-
gos (kalis, natrias, magnis, fosfo-
ras, chloras, siera) yra ir žmo-
gaus organizme, dažniausiai elek-
trolitų pavidalu. Jie vadinami
biogenais, nes jiems tenka svar-
bus vaidmuo dalyvaujant žmo-
gaus organizmo medžiagų apy-
kaitoje ir įvairiose svarbiose bio-
cheminėse reakcijose. Be šių
mikroelementų, meduje nusta-
tyta ištisa eilė vadinamų mikro-
elementų (manganas, silicis,
aliuminis, chromas, varis, litis,
nikelis, cinkas, osmis ir kt.), ku-
rių yra taip pat ir žmogaus orga-

nizme. Jie dalyvauja gyvybiš-
kai svarbiose procesuose, bal-
tytųjų, fermentų, hormonų apy-
kaitoje. Nors ne visų mikroele-
mentų vaidmuo žmogaus orga-
nizme yra pakankamai ištirtas,
tačiau žinoma, kad kai kurių
mikroelementų sumažėjusi arba
padidėjusi koncentracija gali su-
kelti tam tikrus susirgimus.

(b. d.)

Pietų Amerikoje

LIETUVIAI BRAZILIOJE

Mūsų Lietuva apie kunigų veiklą

Braziliijoje 23 metai eina "Mi-
sų Lietuva". Nors laikraštis pa-
sinaudoja Lietuvos kolonijai at-
siųstomis raidėmis, bet jo for-
matas tapo sumažintas. Nume-
ris 1207-8, rugsėjo 30, 1971, iš-
ėjo 16 puslapių. Jame aptaria-
ma paskutinių 12 mėnesių bėgy-
je nuveikti išsivijęs veiksmų
darbai.

Rašoma, kad šv. Tėvas 1970
m. liepos 7 d. pašventino lietu-
vių koplyčią šv. Petro bazilikos
rūsioje, bet nepasakoma, kad
panaikino kankinių pavadinimą.

"Mūsų Lietuvą" redaguoja
kun. Jonas Kidykis, adm. kun.
Jonas Bružikas, rua Juatindiba
20, Sao Paulo. Be prelatų Z. Ig-
natavičiaus ir P. Ragažinsko,
lietuvų tarpe Brazilijoje veikia
kunigai J. Janilionis, P. Gavė-
nas, S. Šileika, J. Šulcas, P. Dau-
gintis, A. Saulaitis, o indėnų
tarpe veikia kun. dr. F. Bendo-
raitis, kun. K. Bekšta ir kt.

Braziliijoje yra mirę 7 lietu-
viai — kunigai: S. Ausenka, K.
Miliauskas, V. Mikalauskas, V.
Valevičius, J. Valaitis, J. Kivy-

lius ir Brazilijoje veiks B. Bum-
ša.

I II PLJ Kongresą Chicagon
žada vyktį 16 atstovų iš Brazil-
jos. Būtų gražu, kad atstovai
būtų renkami, o ne skiriami.

ALB

SKAITYK "NAUJENAS" -
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI

— Drūkijos vaizdų rodymas skaid-
remis įvyks lapkričio 14 d. 3 val. po-
piet Chicago Savings and Loan Ass'n.
patalpose, 6245 So. Western Ave. Vi-
sius džiukus su šeimomis ir draugais
kviečiame dalyvauti. Įėjimas nemoka-
mas. Skaidrių rodydama organizuoja
Džukų Draugijos Valdyba. Jas rody-
s Arnoldas ir Alena Aleknavičius.

— Lietuvių Moterų Draugijos Ap-
švietos mėnesinis susirinkimas lapkri-
čio mėn. 14 dieną dėl tam tikrų nenu-
matytų priežasčių neįvyks.
Rožė Didžiagalviene, rašt.

— Chicago Lietuvių Našių, Našiū-
kių ir Pavienių Draugijos klubo susi-
rinkimas įvyks lapkričio mėn. 12 d.,
penktadienį, Hollywood salėje, 2417
W. 43rd St. Valdyba prašo visus na-
rius ir narys gausiai dalyvauti, nes
yra daug reikalų aptarti. Po susirinki-
mo įvyks vaisės ir muzika šokėjams.
M. Urbelis.

— Joniškėčių Labdarybės ir Kultū-
ros Klubo linksmas parengimas ir so-
kiai įvyks sekmadienį, lapkričio 14 d.
Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St.
Pradžią 4 val. popiet. Sokiama gros-
geras Tony Valiūno orkestras. Bus
skanų valgių, įvairių gerimų ir gra-
žių dovanų. Valdyba ir komisija kvie-
čia visus narius ir svečius atsilankyti
ir linksmai laiką praleisti su joniškė-
čiais.
A. Kalyš.

— Vilniaus Krašto Lietuvių Sąju-
no Chicago Skyriaus eilinis narių
susirinkimas įvyks 1971 m. lapkričio
mėn. 14 dieną, sekmadienį, 3 val. p. p.
Jaunimo Centre, klasėje Nr. 203.

A. A. ELZBIETA LUCAS Pagal tėvus Trainis

Gyv. 10239 So. Oakley Ave.

Mirė 1971 m. lapkričio mėn. 11 dieną, 7:30 val. ryto, sulaukusi
75 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Rokiškio apskr., Svedaus par.
Amerikoje išgyveno 58 metus.
Paliko našlę: vyras Jonas, dukta Bernice Runella, žmona Paul,
sūnus Edward, marti Ann, 5 anūkai, 3 proanūkai, švogerka Barbara
Sereik ir jos šeima bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pasarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 So. Western
Avenue.
Sėkmadienį, lapkričio 13 dieną 9:15 val. ryto bus lydimas iš kopy-
čios į St. Barnabas parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus
laidojama Lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Elzbieta Lucas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai
kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį patarnavimą
ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Vyrai, vaikai, giminės.
Informacijai telef. YA 7-1139.

PADĖKA

Brangiam mano vyrui

VILIŲ AUGUSTAIČIUI

mirus spalio mėn. 22 d. ir jį palaidojus spalio 26 d., dėkingai pris-
menu visus užjautusius ir pagūdusius mano liūdesio ir skausmo va-
landose.
Nuoširdžiai dėkoju kun. A. Trakiui už daug atsilankymą ligoje,
už gilią įprasminimą žodžių prie karsto ir kapo, taip pat ir p. L. Gru-
žui bei mergaičių seketui už giedojimą bažnyčioje.
Mano padėka priklauso ir mirusiojo draugams, Maž. Liet. draugi-
jos nariams, nešiusiems karstą į Velionio paskutinio poilsio vietą.
Dėkui ir aukotojams už geles, vainikus, už aukas mirties proga ir
už pareiktą užuojautą žodžiu ir raštu.
Ypatingai dėkinga esu savo giminėms ir draugams, kurie tiek
daug man padėjo ir moraliai mane stiprino ligos metu.
Dėkoju Dr. Vaskėvičiui už rūpestingą priežiūrą. Ir visiems
laidotuvių dalyvavusiems nuoširdžiai tariau aciu.
Dėkui tariau ir Laidotuvių direktoriams Mažeikai-Evans už ma-
lonų patarnavimą.
Jo žmona.

Metinė Mirties Sukaktis

PRANCIŠKUS BARISAS - BORIS

Gyv. 3302 So. Morgan Street

Mirė 1970 metų lapkričio mėn. 12 dieną, sulaukęs 80 metų am-
žiaus. Gimė Lietuvoje, Telsių apskr., Nerimdaičių parapijoje, Virmė-
nų kaime.
Palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse.
Paliko našlę: du sūnus — Frank Boris, marti Marie, ir Joseph
Barisas, marti Rose, 7 anūkai, 8 proanūkai ir giminės.
Mūsų brangiajam pagerbiui bus laikomos Šv. Mišios Visų Šven-
tųjų parapijos bažnyčioje.
Mes Tėvų, Mūsų Brangiausias, niekuomet neužmiršime. Tu pas
mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime.
Tebūna Tau lengva ši žemėlė.
Nuliūdę lieka:
Sūnūs ir giminės.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksnumo arba liūdesio valandų,
gražiausios geles ir vainikus antko-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams geles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ

GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telefonai: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telefonai: TOWNhall 3-2108-9

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YARDS 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARDS 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARDS 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS (LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YARDS 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228

649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228

South Holland, Illinois

VATIKANO NAUJA POLITIKA

Spec. Pietų Amerikos korespondento

Jau nebe paslaptis, kad Vatikanas ieško ryšių su Sovietų Sąjunga. Aišku, kad toki ryšiai netrukus bus užmegzti, nes jau bandymai parodė, gerus rezultatus su draugyste Jugoslavijoje ir Kuboje. Neperseniausiai Vatikanas paskyrė į Kubą savo delegatą monsinor Cesare Zacchi, kuris tik atvykęs į Habaną greitai susidraugavo su Castro. Kai reikėjo kirsti cukrines nendras, tai monsinoras, apsilkęs darbininko drabužiais ir Fidelio Castro palaimintas, išvažiavo į laukus padėti nuimti cukraus derlių.

Panašia įvyko ir Čilėje, kur dabar prezidentu yra komunistinis socialistas Allende. Čilėje yra kardinolas Silva Henriquez, kuris pareiškė Allendei, kad krikščionybė ir marksizmas esą lygūs broliai.

Vienas žymus katalikų veikė-

jas, pietamerikietis, išgirdęs apie tokią Vatikaną politiką, nuvyko į Romą paklausti aukštųjų prelatų ir kardinolų, ką reiškia tokia keista draugiškumo politika su komunistais? Nusiminęs jis grįžo, gavęs iš tų prelatų netiksmą žinią, kad Vatikanas galėsia daugiau padėti vargin-
gai gyventojų klasei. Iš viso to aiškėja, kad popiežius susitaukė su "Trečiojo" Pasaulio kuni-
gais, kurių daug yra Pietų Ame-
rikijoje ir kurie jau yra įsijungę
į komunistų eiles ir net komu-
nistams padeda terorizuoti de-
mokratinės vyriausybės.

Buvęs Kolombijos diploma-
tas German Arciniega išaiškino,
kad sovietų diplomatai pasira-
šė aktą mirusiam popiežiui Jo-
nui XXIII gerbti. Tai vyko maž-
daug prieš du metus Italijoje,
kai popiežius Povilas VI pradėjo
draugiškumo politiką tarp Mask-
vos ir Vatikaną.

Tai ne nauja Katalikų Baž-
nyčios politika. Beveik per 2,000
metų katalikybė pergyveno dau-
gybę politinių ir religinių kryžių.
Ji pridarė nepataisomų klaidų,
kad tikslai galėtų išsilaikyti. Da-
bar daromos klaidos gali turėti
labai sunkių pasekmių pačiai baž-
nyčiai hierarchijai, o tikintieji
gali nukentėti tik tiek, kad jie
nustos tikėti. Kubiečiai jau da-
bar, matydami Vatikaną drau-
gystę su Castro, pradėjo steigti
masonų ložes ir daugiau nebeno-
ri girdėti nei apie popiežių, nei
apie kunigus. K. Valencia

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Patogumai mirusiems

Chicago lenkai turi savo li-
džiules katalikiškas kapines
prie Archer avenue netoli 79
street. Kapinės prie didžiųjų
vartų turi užrašą Resurrection.

bet kad tai lenkų — niekur ne-
minima nė vienu žodžiu.

Arkidioclezija neseniai tose
kapinėse baigė statyti didžiulį
mauzoliejų, kurio atidarymas
prieš porą savaitę įvyko arki-
dioclezijos kapinių administra-
cijai ir apie 5,000 lenkų daly-
vaujant.

Arkidioclezijos oficiozas New
World pakartotinai deda didžiulius
to mauzoliejaus garsinimus,
kuriuose smulkiai išdėstomi
visi patogumai, kokius turės
ten palaidotieji.

Vėliausiam lapkr. 5 d. The
New World garsinime infor-
muojama, kad mauzoliejaus tri-
juose aukštuose turi 10,500
kriptų, tai yra tiek karstų gali
būti sutalpinti. Apie urnas ne-
ko neskelbiama, matyt tokioms
vietos nenumatyta.

"Naujas Mauzoliejaus teikia
šeimoms sau lygaus gražumo
neturintį pasilaidojimo vietą",
skelbia arkidioclezijos organas.
Jame esančios dvidešimt dvi di-
desnės koplyčios ir devonona-
liškos vietos ir daugiau kaip
šešios dešimtys religinių temų
stovyklomis, pieštais vaizdais,
stiklu, mozaika, medžiu ir bron-
za. Net nekatalikai galėsia būti
palaidojami bendromis taisyk-
lėmis.

Antrojo ir trečiojo aukšto vi-
daus pusės sienos 23,000 ketvir-
tinių pėdų plotu išklotos stik-
line mozaika, chronologiškai
vaizduojant išganymo istoriją.
Tai esanti didžiausia stiklinės
mozaikos instaliacija visose JAV
- dėse. Veik visos mauzoliejaus
grindys išklotos kilimais. Mau-
zoliejaus vedinamas per vasarą
į šildomas per žiemą, taip kad
sezonu ir oro permainos čia ne-
daro įtakos. Taip kad čia gyven-
ti norėk. Tų patogumų kaina ši-
kartą nepaskelbta.

Du didžiulius reljefus tam
mauzoliejiui — viename vaiz-
duojamas Prisikėlantis Kris-
tus, kitame Kristus latvį dan-
gų traukiantis — padarė lietuvis
skulptorius Ramojus Mozol-
iauskas. Jis padarė ir Dr. Kazio
Griniaus paminklą Liet. Tauti-
nėse kapinėse. JP

TEGUL TIK PAMĖGINA!

— Tai ponias laimė su savo
vyru?
— Ir dar kaip!
— O jis ar jaučiasi su tams-
ta laimingas?
— Pamėgintų nesijausti lai-
mingas!

KOJOS NIEŽTI

— Norėčiau pasitarti su ponu
gydytoju. Kiek laiko jaučiu di-
delį niežėjimą kojose.
— Ar nesitamsta kartais ko-
dio banko ar įstaigos kasinin-
kas?

Gydytojas klausia slaugę:
Kiek ligonių šiąnakt mirė?
Slaugė: Devyni.

Gydyt.: Vakar, rodos, išrašiau
dešimt receptų.

Slaugė: Bet vienas neėmė
vaistų.

TRUMPAI

— Ponia Phil Wengel, gyv.
Chicago pietvakarių apylinkė-
je, užsakė metams Naujienas sa-
vo mylimai mamytai Dellai
Kunza, gyv. Marquette Parko
apylinkėje. Ponia D. Kunza
domisi lietuvišku gyvenimu ir
prenumeruoja daugelį lietuviš-
kų laikraščių.

— Baltimorės vyrų choras da-
lyvauja Lietuvos kariuomenės
53 m. ir Simo Kudirkos išdavimo
metinių minėjimo progra-
moje lapkričio 20 d. 7 val. vak.
Philadelphia lietuvių salėje,
2715 Allegheny Ave. Kalbės
JAV LB CV pirm. V. Volertas.
Ruošia vietos LKS "Ramovė".

— Lietuvių Operos Vyrų choras,
vadovaujamas muz. Gečo,
išpildys meninės dalies progra-
mą Nepriklausomos Lietuvos
Kariuomenės atskirimo 53-jų
metų ir Simo Kudirkos 1-nų me-
tų į laisvę vėžimosi sukakčių
minėjime. Minėjimas įvyks 1971
m. lapkričio mėn. 21 d. Jauni-
mo Centre. (Pr).

— Spalio mėn. 23 — 24 dienomis
Clevelande įvyko Jauni-
mo metų Talkos Komiteto at-
stovų suvažiavimas. Suvažia-
vime Bostono LB Apygardai
atstovavo Dovilė Eivaitė ir Da-
na Bielkevičiūtė; New Jersey
LB Apygardai — Antanas Ry-
gelis, iš Kinnelon, N. J.; Lemon
to LB Apylinkė atstovavo Ra-
sa Šoliūnaitė; Philadelphia LB
Apylinkė — Vytautas Ma-
čiūnas; Rochesterio LB Apy-
linkė — Dana Staškevičiūtė ir
Kornelijus Ciemenis. Suvažia-
vime taip pat dalyvavo Pitts-
burgo lietuvių studentų atsto-
vas J. Taoras ir Lietuvių Skau-
tų Brolijos įgaliotas atstova-
vytautas Jokubaitis. Šio su-
važiavimo dalyviai buvo pir-
mieji, kurie pasirašė po Jauni-
mo Petičiją ir savo vieno do-
lerio simboline auka davė pra-
džią Jaunimo Metų finansiniam
vėjui.

— Vasario 16-tosios gimnazi-
jos reikalais pasitarimą JAV
LB apygardos valdyba kviečia
lapkričio mėn 17 d. trečiadienį,
7:30 val. Jaunimo centre.
Pasitarime įdomius praneši-
mus padarys gimnazijoje lan-
kęsi asmenys. Visi gimnazi-
jos reikalais besijdomaujant-
ieji ir organizacijų atstovai
prašomi pasitarime dalyvauti.

— Kęstutis Miklas, Batuno
prezidentas, taipgi aktyvus
amerikiečių visuomeninį bei
politinį veiklą, kaip Long
Islando Board of Education 21
distrikto viceprezidentas, da-
lyvavo New Yorko valstijos
švietimo tarybos narių konfe-
rencijoje, kuri vyko spalio 24
— 26 dienomis Syracuse mies-
te. K. Miklas buvo vienas iš
pagrindinių kalbėtojų šioje
konferencijoje švietimo finan-
savimo klausimais.

— Emilija ir Walter Yurėnas,
Skokie Ill., žiemos atostogoms

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

REIKALINGA MOTERIS lengvam na-
mų ruošos darbu ir draugystei su
vyresnio amžiaus sveika moterim.
Duodamas kambarys ir kiti buto pa-
togumai. Skambinti OL 2-0207 po
4 val. popiet.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

SHIPPING HELP
GOOD PAY & BENEFITS FOR
PERMANENT MEN.
APPLY IN PERSON
ACME - WILEY CORP.
2480 Greenleaf, Elk Grove Village

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

SAVININKAS PARDUODA 6 butų na-
mą su baldais ir visais įrengimais.
Geros pajamos. Nebrangi kaina. Li-
ga verčia parduoti. Grand View
Apartments. Mr. & Mrs. Stanley
Shaltis. 732 Park Ave. Hot Springs,
Ark. 71801
National 3-5737

FOR SALE LOUNGE, HALL, KIT-
CHEN. 5 room rear apartment.
5961 W. GRAND AVE.
(Corner Grand & Austin Ave.)

RENTING IN GENERAL

Nuomos

4 ROOM FLAT
Heat, light and gas —
\$130.
6528 So. ROCKWELL

IESKAU

NUOMOTI KRAUTUVEI

PATAI PA

Skambinti tel.

733-3494

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir įrenginiai

PARDUODAMI
IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
80% iki 50% nuolaida. Galima pirkti
laikais ir išsimokėtinai. Aptarnauja
lietuvių.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 4-4421
6200 So. WESTERN AVE.

išvyksta į St. Petersburg mies-
tą Floridos valstijoje. Jie ten
turi daug pažįstamų ir daug
draugų.

— Marquette Parko Lietuvių
namų savininkų rudeninis ban-
ketas gerai pasisekė ir gražiai
praėjo. Rengimo komisijoje
buvo Mindaugas Stakenas,
Stasė Bacevičienė ir Bronė Ba-
rakauskienė. Programą atli-
ko Liucija Buivydaite ir Živilė
Numgaudaitė.

— Jonas Lengvinas, vasar-
viečių savininkas Union Pier,
Mich., žiemos metui grįžo į
Chicago.

— Korporacija Neo-Lituanija
š. m. lapkričio 7 d. sueigoje iš-
sirinko naują valdybą tokios
sudėties: pirmininkas Alvy-
das Jonikas, vicepirm. Romas
Čiasas, sekretorė Vilgailė Lau-
raitytė, išrinktas Vaclovas
Mazeika ir narys Algis Augai-
tis. Revizijos komisija: Živilė
Modestienė, Antanas Kašuba
ir Mečys Valiukėnas. Sueigai
pirmininkavo Mečys Šimkus, o
sekretoriavo Birutė Gudaite.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTU NUOMAVIMAS

NAMU VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISU RUSIU DRAUDIMO AGENTURA]

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

REAL ESTATE — OUT OF TOWN

Nuosavybės kitur

AUKSINE PROGA! Gražioje Colorado
valstijoje, prie Pueblo, parduodami
sklypai. Sinteresuoti žemės pirkim-
u nusikraidinami veltui iš Midway
aerodromo be jokių išpareigojimų.
Dėl informacijos skambinti lietuviškai
telefon. 927-9552.

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGINYBES

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: REpublic 7-1941

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai,
tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange įstaigoj)

Pigūs automobilių draudimai.

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nuda-
žomi. Darbas atliekamas sąžiningai
ir gerai, prityrusių darbininkų. Kai-
nos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5888

Anicetas Garbašauskas, sav.

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-6654

State Farm Fire and Casualty Company

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos

visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

— Algis Barakauskas yra

Marquette Parko Lietuvių na-
mų savininkų organizacijos

valdybos narys informacijos

ne lietuvių kalba reikalams.

Jis bendradarbiauja ir lietu-
viškuose laikraščiuose.

— Dail. Vytauto Kasiulio dar- bu paroda atidaroma šeštadienį,

lapkričio 13 d. 7 val. vak. Čiur-
lionio galerijoje. (Pr).

— Šakių Apskrities Klubas

kviečia visus į metinės Derliaus

šventės vakarą lapkričio 20 d.

8 val. vak. Marquette salėje,

6908 S. Western Ave. Bus links-
ma programėlė, gros Ramonio

orkestras. Įėjimas, šilta ir šalta
vakarienė 5 dol. asmeniui. Re-
zervacijoms telef. 225-4995 arba

776-8688. (Pr).

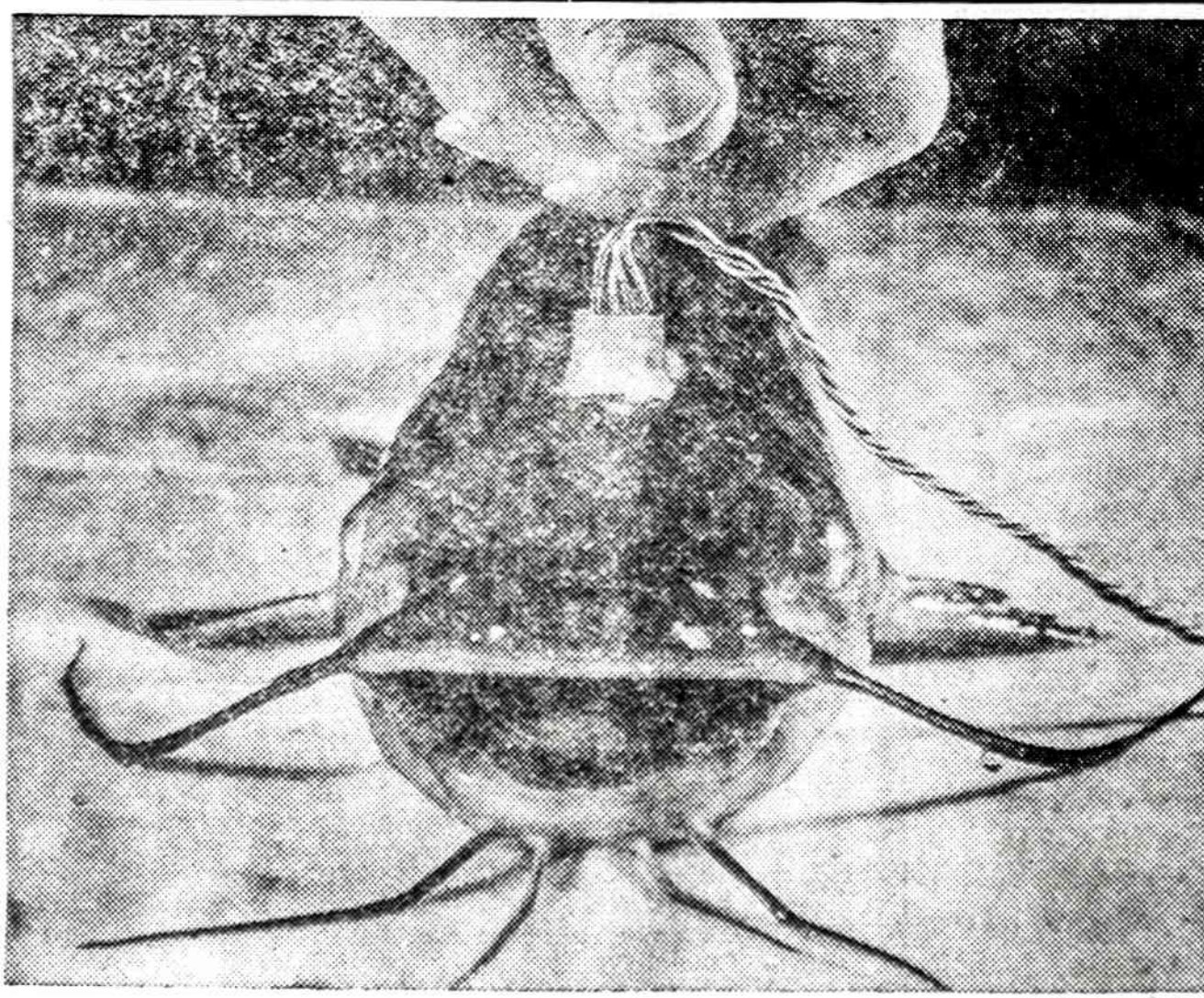
PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

"NAUJIENOS" KIEKVIENO

DARBO ŽMOGAUS

DRAUGAS IR BICIULIS

San Antonio, Texas, Trinity universitete ši katžuvė naudojama eksperimentams. Elektroniniai
aparatai nustato, kaip veikia tos katžuvės uoslė. Įvairūs kvapai sukelia nevienodas elektros ban-
gas žuvies smegenyse, tas bangas tiria IBM kompiuteriai.

BRIGHTON

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HOME
LOANS

INSURED
SAVINGS

Serving the Lithuanian Community 57 years with personal attention
4071 ARCHER AVE. (WEST OF CALIFORNIA AVE.)
CHICAGO, ILLINOIS 60632 — TEL.: LA 3-2448

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai,
maistas, doleriniai Certifikatai.

V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigūs ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo

įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9205

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 didelės puslapiai, daug nuotraukų.

Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia
dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir ki-
tas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei pasi-
site čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608